

ATSAKOMYBĖ 1. PARTINIŲ ŽAIDIMŲ KRACHAS

Dr. Jonas Jasaitis

Kuo toliau, tuo labiau nerimą keliantys pranešimai atskrieja iš Lietuvos. Lietuvos nepriklausomybė darosi vis trapesnė. Didėjant jos skoloms, didėja ir žmonių nusivylimas. Iliuzija, kad tie, kurie okupacijos metais turėjo nemažą įtaką, mokės "ūkininkauti", išsisklaidė. Net suvokusieji, koks pavojingas gali būti Lietuvai prisitaikėlių klanų grįžimas, vargu ar tikėjosi tokių pragaištingų padarinių. Kad per tokį trumpą laiką galima taip viską išgriauti ir išgrobstyti, turbūt nemanė net patys didžiausi pesimistai.

Šiandien nebegalima apsiriboti tik dejavimu, kad viskas blogai. Tautai kenkia ne tik tie, kurie grobsto valstybės turtą, bet ir tie, kurie įrodinėja, jog "nieko gero nebus". Girdi, tokie jau mes, lietuviai, esame. Nusikaltėliai, pradant per langą besibraunančiu plėšiku ir baigiant aukštas pareigas užėmusiu sukčiumi, jaučiasi nebaudžiami tik dėl didžiausio žmonių neveiklumo.

Patys pavojingiausi valstybei gali būti paskutiniai dabartinių valdovų žingsniai. Panašu, kad jau repetuojami ir tiesioginės išdavystės planai. Bandoma išsiaiškinti, kaip reaguos žmonės, jei staiga bus išjungta elektra valstybės sienos apsaugai, jei bus imtasi tokių veiksmų, kurie bet kurioje normalioje šalyje būtų vertinami, kaip ypatingai pavojingi valstybės saugumui, galintys visiškai pakirsti jos ūkinį savarankiškumą, sukelti ne tik socialinius neramumus, bet ir negrįžtamus politinius pokyčius. Šių veiksmų fone pasityčiojimas iš tautos laisvės siekių, grąžinant sovietmečio "šventes" arba įteisinant "partinius diplomus" atrodo lyg nekaltas paišdykavimas. Tiesiog bandoma įpratinti tautą prie tokios pažiūros, kad "vis tiek nieko mums nebeatsitiks", "blogiau jau nebebus".

Tik tokiu apsilaidimu galima paaiškinti, kad net pačios šlykščiausios provokacijos prieš valstybę, kokiomis būtina laikyti vadinamąsias "energetikų sankcijas", susilaukė tik ... audros vandens stiklinėje. Tarsi nieko rimto neįvyko! Dešiniaisiais tebesivadinantys politikieriai net tarpusavio erzelynės nenutraukė. Lyg niekur nieko jie

ir toliau plepėjo apie "partijų" rinkimines programas, kandidatų sąrašus ir "šešėlinės vyriausybės", "aukštino rinkiminiuosius barjerus". Labai panašu į Šešėlių teatrą.

Prisiminkime dar tokius nesenus signatarų – Aukščiausios tarybos laikus. Tarpusavio kova buvo pasiekusi tokį lygį, kad atsirado tarsi du parlamentai, posėdžiavę atskirose salėse. Buvo paskelbti net priešlaikiniai rinkimai, tvirtai tikintis, kad tuoj pat bus atsikratyta "nebe savųjų". Kokie tokio pasipūtėliškumo rezultatai, netrukus visi galėjome įsitikinti. Bet ar galima lyginti tuometinių kivirčių priežastis su dabartine Lietuvos padėtimi? Tai būtų net šventvagiška.

Pirmiausia reikia baigti žaidus "partijas". *Jokių partijų Lietuvoje kol kas nėra!* Nėra Lietuvoje jokios Konservatorių partijos! Juokingai naivūs įrodinėjimai, esą "esame konservatoriai, bet mes – kitokie konservatoriai". Po okupacijos penkiasdešimtmečio nėra to socialinio sluoksnio, kuriuo remiasi konservatorių judėjimas. Be to, konservatyvizmo teorija kol kas niekur neįrodė savo gyvybingumo ir sugebėjimo išspręsti prieštaraujančias dabarties problemas. Kitu pavadinimu – "Tėvynės sąjunga", akivaizdžiai prieštaraujančiu konservatyvizmui, nebereikia dangstyti. Didžiausią vadinamosios konservatorių partijos dalį sudaro Sąjūdžio rėmėjai, kurie tikėjosi, jog grupė, pasivadinsi Tėvynės sąjunga, bus jo tęsinys. Tačiau įtakingais tapę landūs veikėjai labai daug padarė, kad Sąjūdžiui duotas pasitikėjimo avansas būtų kuo greičiau iššvaistytas. Pastaruoju metu jie atvirai sako, kad "nereikia dešiniųjų vienyti". Atseit, eidami atskirai, daugiau balsų per rinkimus surinksime. Tai labai pavojinga saviapgaulė!

Nėra Lietuvoje jokių socdemų, krikdemų, centristų, liberalų, valstiečių, "žaliųjų", feminisčių partijų! Surisioje ūkinėje sanklodoje negali staiga atsirasti pakankamai skaitlingi socialiniai sluoksniai, sudarantys tokių judėjimų terpe. Sužlugdžius valstybės atramą – vidurinįjį sluoksnį, nėra pakankamai galimybių išsiskristi atšakoms, ryžtin-

X Tautinių Šokių šventėje. Cleveland'o Šv. Kazimiero lietuviškosios mokyklos šokėjos laukia savo eilės. Iš kairės: Vaiva Bučmytė, Nida Hallal, Kristina Paškonytė. V. Klierio nuotr.

gai palaikančioms vieną ar kitą filosofinę srovę. Nei krikščionybė, nei demokratija, nei laisvė, ar socialinis teisingumas nėra kažkokios vienos grupės, įrašiusios šį žodį į savo partijos pavadinimą, nuosavybė. Tai, kas dabar vadinama partijomis, tėra tik grupelės, besiskverbiančios prie valdžios. Net labai galingais mikroskopais neįžiūrėsite tikrų (o ne tariamų) pasaulėžiūrinių skirtumų tarp daugelio dabartinių "partijų". Tai, beje, būdinga, ne tik Lietuvai.

Atskirai būtina paminėti politinius kalinius ir tremtinius. Šiuos, daugiausia išskentėjusius žmones niekam nepavyko nei palaužti, nei papirkti. Kadangi sovietinių represijų mastas buvo ypatingai didelis, nukentėjusių skaičiai yra išpūdingi. Tai itin galinga jėga, labai aiškiai išsakanti principinę poziciją visais Lietuvos atkūrimo klausimais. Tačiau būtina atsižvelgti į dvi esmines aplinkybes. Pirmia, tikrovė yra tokia, kad šiuos žmones Lietuvoje pavyko sušaldyti. Nemaža kaltės už tai tenka ir kai kuriems "dešiniams", bandantiems nukentėjusių autoritetu prisidengti. Antra aplinkybė yra ta, kad didelė dalis nukentėjusių dėl amžiaus ir silpnos sveikatos nebegali labai aktyviai dalyvauti politikoje. Sovietinis prievartos aparatas palietė nemažą tokių žmonių, kurie visai nebuvo linę į politinę veiklą.

Puikiai suprantama, kad normaliai politiškai ir ūkiškai besivystančioje valstybėje partijos atsirastų natūraliai. Tačiau šiaandien galime kalbėti tik apie partijų formavimosi užuomazgą. Šiam procesui tik trukdo "lyderiukų" ambi-

cijos ir "partiniai žaidimai".

Kad ir kaip bebūtų liūdna, bet nebėra netgi tokio judėjimo, kuris gyvybiškai būtinas Lietuvai, esančiai ypač pavojingoje geopolitinėje padėtyje. Mūsų valstybei, atsižvelgiant į dabartinį tarptautinių interesų susidūrimą, būtina reikėti turėti ne krūvą "partijukų", o Tautos frontą, kurio tikslas – išsaugoti valstybę kaip pačią svarbiausią tautos gyvavimo sąlygą.

Maža vilčių, kad pavyktų atkurti Sąjūdį. Niekaip nepajėgia įveikti kivirčių kai kurie jo iškelti ir šiaandien įtakingais save tebelaikantys asmenys. Dabartinė Sąjūdžio vadovybė pasirodė visiškai beveidė ir beveidė. Ar prisimenate, kad paskutiniu metu Sąjūdis būtų pašaukęs žmones ginti tautos interesus ir nuo svetimų, ir nuo "savųjų" vagių? Vietoj tikros veiklos retkarčiais pasirodydavo "aplinkraščiai", reikalaujantys besąlygiškai palaikyti vieną "partiją". Tai visiškai neatitiko Sąjūdžio, kaip tautos telkėjo, paskirties.

Nedidelėse, tačiau agresyvių kaimynų apsuptose šalyse labai svarbus vaidmuo tenka Tautinei sąjungai. Visokeriopas tautinio sąmoningumo ir susitelkimo skatinimas, tautos kultūros ir tautinio pasididžiavimo puoselėjimas, brutalaus primityviojo kosmopolitizmo įtakos slopinimas yra pačios stipriausios savignyos priemonės. Tokio vaidmens bandė imtis atsikūrusi Lietuvių tautininkų sąjunga.

Kaip ir Sąjūdis, taip ir tautininkai, atkūrus Lietuvos valstybę, buvo puolami visokio plauko veikėjų, kaip velnias kryžiaus bijančių tautos vienybės. Kuo tik jų nekalti-

no, kokias praeities "nuodėmes" nebandė primesti? Vienam melo burbului subliūskus, du-trys nauji pasirodydavo. Kiek iškilesnių žmonių tuoj pat buvo visaip bandoma nuo jos atitraukti. Dabartiniu metu jau nieko naujo nebesugalvojama, todėl mesta paskutinė – "blogų lyderių" karta.

Tačiau ir dėl išorinių, ir dėl vidinių priežasčių Lietuvių tautininkų sąjunga jai istorijos skirto vaidmens vykdyti kol kas nepajėgia. Šiaandien ji turi jau visai neblogą veiklos programą, kurios nederėtų vadinti tik "rinkimine". Tačiau pati sąjunga dar tik formuojasi.

Visai neseniai spauda pranešė apie naują bandymą sutelkti jėgas. Valdas Adamkus, dalyvavęs Lietuvos Sambūrio renginyje, sveikino tokius ketinimus ir iš karto perspėjo, kad jo iniciatoriai nepasiduotų pagundai sukurti dar vieną "partiją". Atsisakęs visiems jau įgriusio verkšlenimo, jis ramiai išdėstė, kokius uždavinius reikia neati-dėliojant spręsti. Tačiau šios žinios dešiniųjų stovykloje buvo sutiktos su neapraslepiamu susierzinimu. "Politikai šaltai sutiko Sambūrį" – tokia išvada paasirodė spaudoje. Pasirodė samprotavimai, esą Lietuvos Sambūryje renkasi "ne tie" žmonės, t.y. per daug ambicingos asmenybės, "nеспėjusios išokti į traukinį".

Sakykite, kad tokiuose aiškinimuose yra tiesos. Tai kas gi tada trukdo į Sambūrį ateiti "tiems" ir neleisti blogai elgtis "ne tiems"? Juk vienijimosi idėja yra labai svarbi. Dar kartą jos kompromituoti nevalia.

(Bus daugiau)

Girdėta iš Vilniaus

• **SEIMAS RINKSIS Į NEEILINĘ SESIJĄ.** Antroje rugpjūčio pusėje bus surengta neeilinė Lietuvos Seimo sesija. Joje bus svarstomi įstatymo projektai, kuriuos Vyriausybė ir Prezidentas prašo skubiai svarstyti ir priimti.

• **BALTIJOS VALSTYBĖS – VIENAME PAVILJONE.** Lietuva dalyvaus pasaulinėje parodoje "Ekspo-2000", kuri Vokietijos mieste Hanoveryje vyks 2000 metų birželio – spalio mėnesiais. Tai reikšminga paroda, vykstanti kas treji – ketveri metai.

Lietuva jau dalyvavo panašioje parodoje Seule. Tuomet šalį atstovavo 32 dalyviai, pristatę savo gaminius. Lietuvai tai kainavo 350 tūkstančius JAV dolerių. Pramonės ir prekybos ministerijos specialistai teigia, kad šįkart išlaidų bus daugiau, nes paroda truks ilgiau, o ir Lietuva bus gausiau atstovaujama. Todėl ketinama kooperuotis su Latvija bei Estija ir įsikurti viename paviljone.

"Ekspo-2000" parodos tema: "Žvilgsnis į XXI amžių. Žmogus – gamta – technika". 59 pasaulio valstybės jau pareiškė norą joje dalyvauti.

• **NEPASITIKI ŽEMĖS ŪKIO MINISTRU.** Lietuvos parlamentarų grupė užregistravo nutarimo projektą, kuriame reiškiamas nepasitikėjimas žemės ūkio ministru Vytautu Einoriu. Seimo nutarimo projekte sakoma, kad nepasitikėjimas žemės ūkio ministru V. Einoriu reiškiamas atsižvelgiant į tai, jog su Žemės ūkio ministerijos vadovų žinia bei jiems dalyvaujant buvo grobstomos valstybės lėšos, skirtos Lietuvos žemės ūkiui remti. Šiomis dienomis Lietuvos spaudoje pasirodė rašiniai apie vieno šios ministerijos sekretorių ryšius su nusikalstama "Daktarų" grupuote.

• **PREZIDENTAS – PRIEŠ DIDŽIŲJŲ FRAKCIJŲ SPRENDIMĄ.** Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas pateikė parlamentui svarstyti pataisą Seimo rinkimų įstatymo straipsnyje, nustatančiame procentą balsų, kurį proporciniuose rinkimuose surinkusi partija įgyja teisę būti atstovaujama Seime. Jis siūlo sumažinti šį procentą.

Prezidentas siūlo, kad partija, norinti patekti į Seimą, turėtų surinkti keturis procentus rinkėjų balsų proporciniuose rinkimuose. Koalicijoms, Prezidento nuomone, turi būti nustatytas penkių procentų balsų barjeras.

Prezidentas pareiškė sutinkąs teikti Seimui pataisas rinkimų įstatyme, jeigu jas palaikys bent viena didžiųjų frakcijų. Iki šiol nė viena iš didžiųjų Seimo frakcijų nėra oficialiai pareiškusi apie ketinimą pritarti pataisai.

Įteisinant 5 procentų barjerą norinčioms patekti į Seimą partijoms lėmė LDDP, konservatorių ir krikščionių demokratų balsai.

• **KIPRO BIELINIO IR STEPONO KAIRIO PALAIKAI ILSĖSIS TĖVYNĖJE.** "Į Lietuvą sugrįžo du iškilūs lietuviai, tikėję Lietuvos šviesia ateitimi" – pasakė Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkas, Seimo vicepirmininkas Aloyzas Sakalas, kalbėdamas tarpukario Lietuvos Respublikos Seimo narių socialdemokratų – Kipro Bielinio ir Stepono Kairio palaikų pagerbimo ceremonijoje. Urnos su jų palaikais, kuriuos atlydėjo iš Amerikos JAV socialdemokratų sąjungos pirmininkas Jonas Valaitis ir giminės, buvo pastatytos Seimo rūmuose.

Steponas Kairys (1878-1964) ir Kipras Bielinis (1883-1965) buvo palaidoti JAV Illinojaus valstijoje. Jie bus perlaidoti Kauno Petrašiūnų kapinėse.

• **PRIVATIZUOTAS PIRMASIS MILIJONAS HEKTARŲ ŽEMĖS.** Iki šių metų vidurio privatizuota 1,006 tūkstančiai hektarų Lietuvos Respublikos teritorijos. Vidutiniškai per mėnesį Žemės registre įregistruojama apie 10,000 naujų žemės savininkų. Iš viso šiuo metu Žemės registre yra teisiškai įregistruota daugiau kaip 500 tūkstančių žemės sklypų. Artimiausiais mėnesiais nuosavybės įforminimo darbai paspartės, kadangi pagal Europos bendrijos PHARE programą kiekvienas rajonas ir miestas aprūpintas nauja kompiuterine technika, gauta labai našių prietaisų žemės sklypų geodeziniais matavimams.

• **ŽUVO ŽURNALISTAI.** Liepos 5 d. apie 6 val. vakaro kelyje "Vilnius–Klaipėda" autoavarijoje žuvo "Lietuvos aid'o" dienraščio vyr. redaktoriaus pavaduotojas Kęstutis Žičkus. Jo vairuojamas lengvasis automobilis "Lancia Delta" netikėtai išvažiavo į kairę ir susidūrė su kitu automobiliu. Avarijos priežastys tiriamos.

Naktį iš liepos 10 į 11 d. apie 3 val. Vilniuje, Lukiškių aikštėje rastas nužudytas "Kauno dienos" bendradarbis Raimondas Jonutis. Manoma, kad 40-metis poetas ir žurnalistas buvo pasmaugtas.

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

MONGOLIJOJE KOMUNISTAI NETEKO VALDŽIOS...

Mongolija daugiau kaip 70 metų išgyveno komunistų valdoma. Tačiau birželio 30-os dienos rinkimuose laimėjo Mongolijos Demokratinės Vienybės koalicija. Parlamentas turi 76 narius. Koalicija laimėjo 50 vietų.

Stebėtojai tvirtina, kad nežiūrint didelių atstumų, balsavimuose dalyvavo apie 90 procentų Mongolijos piliečių, turinčių balsavimo teisę, o jų iš viso yra apie 1.2 milijono. Per komunistų valdymo metus valstybė padarė šokią tokią pažangą, tačiau jaunesnioji mongolų karta matė, kad ekonominė pažanga turėtų būti greitesnė.

Pusė Mongolijos gyventojų gyvena stepėse. 28 proc. gyventojų dirba žemės ūkyje, ganydami avių, galvijų, arklių kaimes. Valstybės pajamų dalį sudaro turtingos kasyklos, kur randama akmens anglies, vario, aukso. Be to rasta ir naftos telkinių. Per ilgus savo viešpatavimo metus komunistai – Mongolijos Liaudies Revoliucinės

partijos atstovai – užėmė visas valstybės ir trijų didesnių miestų svarbesnes vietas.

Pastarieji rinkimai parodė, kad gyventojai susidomėjo demokratinėmis partijomis. Nuostabiausia, kad demokratinės partijos sugebėjo susijungti ir užmiršti savo skirtumus. Jų dar daug liko ir nebus lengva sudaryti naują vyriausybę. 1992 metais opozicinės partijos laimėjo parlamente tik 6 vietas, tačiau demokratinės partijos pradėjo siekti koalicijos, ėmė ieškoti ne to, kas partijas skiria, bet to, kas jas jungia. Jų svarbiausias tikslas buvo pašalinti komunistus iš valdžios. Naujoji Mongolijos Konstitucija buvo priimta 1992 metais. Komunistai laimėjo tų metų rinkimus, tačiau šį kartą jiems teks pereiti į opoziciją.

Mongolijos geografinė padėtis yra nedėkinga. Jos teritoriją supa du milžinai: Kinija ir Rusija. Kinija tik 1911 metais išleido mongolus iš savo nagų. Mongo-

lams tuomet padėjo carų Rusija. Pripažįstama, kad iš gyventojų gautą mandatą bus sunku greit įgyvendinti, nes trūksta demokratiškai galvojančių valdininkų, istaigų tarnautojų. Daug kur teks palikti tuos pačius pareigūnus, nors jie ir būtų komunistai.

Ekonominiai Mongolijos sunkumai labai padidėjo, kai kaimyninė Rusija atsisakė komunizmo ir nutraukė Mongolijai teikiamą ekonominę paramą. Teko ieškoti pasaulyje naujų rinkų, kovoti su infliacija. Pastarųjų rinkimų kampanijoje komunistai aiškino, kad blogiausios dienos jau praėjo, toliau viskas bus geriau. Demokratinė opozicija, iškeldama savo tautos vado Čingischano 13-ojo šimtmečio karo laimėjimus ir pergalės, tvirtino, kad jei šiandien Čingischanas būtų gyvas, jis tikrai balsuotų už demokratinę koaliciją. Mongolai taip ir balsavo.

...O VIETNAME TEBEVALDO

Vietnamo komunistų vadovybės suvažiavimas baigėsi liepos 1 d. Partijos suvažiavimai vyksta kas penkeri metai. Šis suvažiavimas buvo metęs "atsinaujinimo" šūkį. Tačiau jokių didesnių pasikeitimų vadovybėje neįvyko, senieji partijos vadai liko savo vietose. Renkant partijos politbiurą, pirmąsyk į jį pateko moteris. Įjungtas ir plačiai žinomas vietnamietis fizikas, atominės energijos specialistas, tačiau jis mirė birželio 30 d. Nespėta jo pavadė išbraukti iš vadovybės sąrašų. Suvažiavimo eiga ir balsavimai buvo rodomi valstybinės televizijos programose. Buvo surežisuotas ir Hošimino (buvusio Saigo-

no) atstovo "protestas". Jis pasisakė prieš pastovaus komiteto įsteigimą Politbiure, kurį sudaro devyniolika narių. Tame komitete vėl bus pagrindiniai partijos vadovai: prezidentas Le Duc Anh, 75 metų, premjeras Vo Van Kiet, 73 m. ir partijos generalinis sekretorius Muoi, 79 metų amžiaus. "Atsinaujinimas" pasireiškė tuo, kad Hanojaus ir Hošimino miestų merai buvo pakelti į partijos sekretorius. Buvusio Saigono meras Sang, lyginant su partijos vadovais, tėra "vaikas", vos 47 m. amžiaus.

Suvažiavimo dalyvių pasisakymuose išryškėjo dvi linijos. Vieni komunistai pabrėžia ekonominių reformų

svarbą. Jie ir vadinami "reformatoriais". Kiti – "konservatoriai", kurie mano, kad Vakarų kultūra daro žalą Vietnamo gyvenimo būdai, piliečių moralei ir siekia sunaikinti krašte socializmą. Vietnamo komunistų suvažiavime buvo kartojama, kad, nežiūrint ekonominių laisvosios rinkos reformų, pasaulis dėsningai žengia iš kapitalizmo į socializmą. Viename dar pernai partijos paskelbtame rašte sakoma, jog Leninas yra nurodęs, kad komunistams yra sunku paimti valstybės valdžią, tačiau daug kartų sunkiau tą valdžią išlaikyti".

NAUJOJI UKRAINOS KONSTITUCIJA

Ukrainos prezidentas Leonid Kudžma laimėjo šokią tokią pergalę savo grumtynėse su Ukrainos parlamentu. Jam pavyko įteisinti naują Konstituciją, kuri šiek tiek padidina prezidento galias. Jam leista pasirinkti vyriausybės premjerą, Centrinio banko direktorių, valstybinės televizijos vadovą, privatiza-

vimo agentūros viršininką ir atskirų apygardų viršininkus. Parlamentas pasilieka sau teisę prezidento pasirinktus asmenis vetuoti, bet tai – sunki procedūra. O prezidentas dekretus skelbti gali tik ekonomikos reikaluose. Ukrainiečių kalba lieka valstybine kalba, tačiau valdžia turės lėšomis remti ir tas mokyklas,

kuriuose dėstoma kita kalba. Konstitucija pripažįsta autonomiją Krymo pusiasaliui, o Sevastopolio uoste leidžiama užsieniečiams už nuomos mokestį laikyti savo karo laivus. Tie "užsieniečiai" bus, aišku, rusai, su kuriais bando pagerinti santykius.

(Nukelta į 3 psl.)

Redakatoriaus skiltis

"GALVOLAUŽIAI"

Visi gerai žinome žodį "galvosūkis". Ir jaunam, ir žilam neretai patinka spręsti kryžiažodžius, minti mįsles, aiškintis neregėtus-negirėtus dalykus. Yra daugybė mėgstamųjų skaityti mokslinę fantastiką ir plačiam skaitytojų ratui prieinamą, taip vadinamą "populiariąją" mokslinę literatūrą. Ir naujų žinių suteikia, ir kūrybinius sugebėjimus lavina. Laisvalaikio valandėlė naudingai praeina.

Bet paskutiniaisiais metais Lietuvoje vis labiau plinta nauja galvosūkių rūšis, kurios pažintinio naudingumo, net ir labai norėdamas, negali surasti. Gal jie kam nors ir naudingi, bet tik jau ne man ir ne tau, brangusis skaitytojau. Gali kiek nori "laužyti galvą", bet niekaip nesuprasi, nei apie ką juose kalbama, nei kas iš tikrųjų daroma. Nebent kam nors labai pakenkti arba aiškius dalykus tyčia supainioti norėtų. Primena šie naujadarai nebent kompiuterinius virusus arba naujų epidemijų sukėlėjus.

Štai jums dar gana naujas "galvolaužis". Liepos 9-ąją ELTA pranešė, kad Lietuvos vyriausybės galva, vyriausias finansų tvarkytojas ir vyriausias bankininkas atsisėdo šalia Pasaulio banko misijos vadovo ir pasirašė bendrą... memorandumą. Prie jo, kaip pranešama, "pridėjo Lietuvos Respublikos plėtros laišką bei Politikos veiksmų matricą". Visa tai jau iškeliavo į Vašingtoną, į to Pasaulio banko raštinę.

Gali kiek nori vartyti žodynus ir enciklopedijas, bet kad politikos veiksmus matricomis gamintų, nerasi. Bet šio "galvolaužio" esmė, matyt, ne tik kalbinė vingrybė pasislėpusi. Gal Lietuva jau taip praskolinta ir parduota, kad apie kiekvieną būsimą Lietuvos žingsnį skolintojui būtina išsipasakoti? Tik jo pritariamą gavęs žengti galėsi, bet būsi kuo akyliausiai stebimas. Nuo seno žinoma: "Skola - ne rona", pati neužgyja.

Daugybė klausimų, išvydus tokius "galvolaužius" atsiranda. Kas tokius Lietuvos "plėtros laiškus" ir "politikos veiksmų matricas" rengia? Kas tam Pasaulio bankui siunčiamus dokumentus mātė, skaitė, tvirtino? Kažkaip neteko girdėti, kad Seimas, kuris pagal Konstituciją pri valo valstybės politiką mātėti ir reguliuoti, būtų juos svarstęs. O ką apie tai mano eilinis "žmogus iš gatvės", kuris demokratinėje valstybėje turi teisę žinoti, kaip valstybė plėtojama ir kokie politiniai veiksmai daromi? Kai kasdien išgirsti apie "valstybės vardu" sau į kišenę dedamus milijonus ir vis gilėjančią tautos ūkio krizę, nenoromis tenka susimąstyti, ar dar kas nors slapčia nuo piliečių akių nerezgama.

Kitas "galvolaužis" vadinasi "bankų restruktūrizavimu". Normaliai tvarkantis, yra labai aiškus ryšys tarp bankininkystės ir valstybės ūkio. Bet Lietuva - keistybės šalis. Kuo labiau ūkis smuko, pragyvenimas sunkėjo, tuo labiau spindėjo "bankai", kuo solidesni darėsi "bankininkai". "Egiai", "sekundės", "nidos", "baltijos", netgi "auros" tviskėte tviskėjo, kol viena po kitos ėmė sproginėti ir gesti. Pradėjo luptis puošnūs dažai nuo "imp-ekso" ir "inovacijų". Tik ne vienas valdžios šulas nebandė aiškintis, kaip atsitiko, kad bankai, turėję būti valstybės patikimumo simboliu, pasirodė esą... sukčių peryklomis. Bet ne nuosprendžiai nusikaltėliams, o naujos - milijoninės dovanos plaukia. Tik iš kieno kišenės vykdomos tos imantrios "restruktūrizacijos".

Valdžios ponai kuria vis naujus "galvolaužius". Jie tariasi dėl "readmisijos", nagrinėja "alternatyvas", naudojami "prerogatyvomis", svarsto "personalijas", tobulina "komunikacijas". Naujaušias išradimas - būsimasis koncernas "Lietuvos nafta". Kas sustabdys išsismaginčius jų kūrėjus?

Neseniai man teko penketą savaitių Lietuvoje praleisti, tad norėčiau savo išpūdžiais pasidalinti. Yra daug tokių, kurie į Lietuvą nuvykę, susižavi Vilniuje ir Kaune pamatytomis prabangiomis krautuvėmis ir iš to sprendžia, kad Lietuvoje jau yra geras gyvenimas. Iš tikrųjų Lietuvoje jau daug tokių prekybos įmonių įrengta. Dabar kai kurios iš jų vadinasi ne krautuvėmis, bet salonais. Ypač puošnūs yra parfumerijos - kosmetikos salonai. Jų languose yra reklamuojami geriausių prancūziškų firmų, kurių gaminiais prekiaujama, vardai. Jeigu tokie salonai yra, tai savaime aišku, kad yra ir pirkėjai. Bet iš tokių "salonų" gausos ir jų išvaizdos negalima spręsti apie valstybės ekonominę būklę, nes vos išėjus iš tokio salono, gal už 20 žingsnių kokių aštuonių metų vaikutis atkišęs rankutę sėdi.

Žinoma, galima į viską ranka numojus pasakyti, kad tai prasigėrusių tėvų vaikai. Bet vaikai dėl to nėra kalti. Kalta bendra santvarka, jeigu vaikai ar seni žmonės yra priversti elgetauti. Užsieniečiai pirmiausia ne prabangias krautuves, bet atkištas rankas pastebės.

Taip pat yra gana daug gerų maisto produktų prekybos įmonių, kurių lenty-

LIETUVA IŠ ARTI

Juozas Žygas

Nos lūžta nuo užsieninių gaminių gausos. Norint susidaryti tikrą vaizdą, reikia ne į tas lentynas, bet į stovinčiųjų prie kasos pintinėles pažiūrėti. O jos yra beveik tuščios, nes ne tik pensininkai, bet ir dirbantieji nusiperka "batoną" (baltą duoną), pieną ir gal dar varškės pakelį. Nežiūrint to, kad gausu gerų mėsos gaminių, bet jie daugumai yra beveik neprieinami.

Restoranuose ir kavinėse kainos neatitinka žmonių pajamoms. Beje, noriu paaiškinti, kas yra tos vadinamos "kavinės". Daugelis iš jų kavinių sąvokos neatitinka, nes valgiaraštyje matome mėsos ar žuvies patiekalus. Žinoma, galima gauti ir kavos.

Kad iš "kiauro į tuščią" nepilsčius, pažiūrėkime į žmonių pajamas. Kultūros ir švietimo darbuotojų vidutinis skelbiama uždarbis yra apie 600-650 litų. Visus mokesčius atskaičius, liktų apie 450 litų. Išeitų, kad dienai tenka 15 Lt. Ką būtų galima už juos nupirkti? Amerikoje norintieji greitai ir nebrangiai pavalgyti, dažniausiai valgo McDonald'uose. Žingeidumo vedinas, buvau McDonald'e Vilniuje. Viduje - didžiausia spūstis, lyg UNRRA skudurus dalintų. Mėsainis (kotletas) prastesnis negu Amerikoje, prie jo mažiau visokių prie-

dų, "french fries" ir kava - 9,5 Lt. Tad gaunanciam 15 Lt ir suvalgius tokį "mėsainį", sumokėjus gal 5 Lt už šilumą ar vandenį, dar net 50 centų liktų. Žinoma, jeigu galėtų į darbą pėstute kulniuoti, tai galėtų kelis variokus kišenėje pažvanginti.

Nors pinigų ir nėra, bet Vilniaus gatvėse nepalyginamai daugiau automobilių, negu Kopenhagoje. Gero, kai sumažėjęs laikraščio pirkimas. Žmonės vietoj laikraščio mieliau nusiperka bananą.

Dar gerai atsimenama, kuomet iš mūsų šaipėsi, kad tik bankų knygeles teškaitome ir nežinome, kas yra opera! Teisingas posakis, kad "lazda turi du galus". Dabar Lietuvoje knygų pirkimas - ne daug geresnis kaip iš-eivijoje. Apie operą žinoti tai žino, bet, deja, lankyti jos negali. Buvau porą sykių operoje. Vaizdas - liūdnesnis negu pas mus: apytiksliai tik vienas trečdalis kėdžių te užimta buvo. O priekinėse eilėse tai tik 10-12%. Be to, kaip mano palydovė, turinti geresnę klausą, sakė, kad užsieniečiai sudarė gal didesnę pusę lankytojų. Apie 80% žmonių vos galus su galais tesuveda, o "naujieji turtuoliai" turbūt apie operą nėra net girdėję! Tačiau bendras Lietuvos vaizdas geresnis, negu prieš tai buvau girdėjęs.

Iš visur apie viską

Trumpai

(tęsinys iš 2-ojo puslapio)

- Populiarioji Islandijos prezidentė Vigdis Finnbogadóttir po 16 prezidentavimo metų pasitraukė iš pareigų. Naujuoju prezidentu išrinktas kairiųjų pažiūrų buvęs finansų ministras Olafur Ragnar Grimsson, ilgai kovojęs prieš Islandijos NATO.

- Vengrijoje gyvena apie 20,000 žydų. Vyriausybė įsteigė fondą, kuris perims visas prieškarines žydų nuosavybes, kurių savininkai žuvę ar dingę be žinios. Gautas lėšas fondas skirs žydų bendruomenei remti.

- Forbes finansinių reikalų žurnalas paskelbė turtingiausių pasaulio žmonių sąrašą. Pirmasis sąraše amerikietis Bill Gates su 18 milijardų (bilijonų) dolerių, antrasis - irgi amerikietis su 16 mlr. dol. Toliau sąraše įrašyti: šveicaras, du - Hongkongo, vienas - Taivano, vienas Japonijos turtuolis. Iš viso Forbes paskelbtų milijardierių 447 žmonių sąraše 149

- amerikiečiai, 41 - japonas.

- Per paskutinį dešimtmetį populiari JAV restoranų bendrovė McDonald's labai išplėtė savo veiklą užsienyje. Gegužės mėnesį Lietuvoje, Vilniuje buvo atidarytas naujas restoranas, Lietuva tapo 94-tąja šalimi pasaulyje, kur žmonės gali suvalgyti firmos "hamburgeri". Bendrovės tarptautinio skyriaus prezidentas James Cantalupo pasakė, kad iki 2000 metų didesnė pusė firmos restoranų bus užsieniuose. Šiuo metu McDonald's turi pasaulyje 18,700 restoranų, kuriuose 33 milijonai žmonių kasdien pavalgo ir sumoka firmai 29.9 bilijonų dolerių per metus.

- Dominikos respublikos prezidentu išrinktas kairiosios "išlaisvinimo" partijos kandidatas, teisės mokslus baigęs JAV-se, Leonel Fernandez, 42 m. Iki šiol buvęs šalies prezidentai Balaguer ir Bosh abu buvo aštu-

niasdešimtmečiai.

- Britų žurnalas "Economist" paskelbė, kur pasaulyje yra pigiausias pragyvenimas, įskaitant butus, maistą ir patarnavimus. Daugiausia už viską mokama Japonijoje, ypač Tokijuje. Toliau prie brangesnių miestų priskiriami Ciurichas, Oslas, Paryžius, Viena ir Stockholmas. Daug pigiau viskas kainuoja Sao Paule, Romoje, Bangkoke, Varšuvoje ir Prahoje.

- Pietų Afrikos Keiptauno (Cape Town) anglikonų arkivyskupas Desmond Tutu pasitraukė iš pareigų dėl amžiaus ir sveikatos.

- Bosnijos serbų politinis vadas Karadžić atsisakė, perdavęs pareigas savo gerbėjai Biljanai Plavšić. Tarptautinis Hagos tribunolas reikalauja Karadžić suimti ir teisti už bosniečių skerdynes Srebrenicos mieste, kur prieš metus buvo žiauriai išžudyti tūkstančiai musulmonų.

T Ė V Y N Ė S P A D A N G Ė J E

VILTIES KELIONĖ

(Tęsinys)

Dana Čipkienė

Mus atvežė į "Lino" viešbutį, kur buvo užsakyta nakvynė ir laukė pirma vakarienė. Ji parodė, kad mes buvome labai laukiami. Vakarienėje dalyvavo ir Klaipėdos meras Silvestras Šukys. Jis pasidžiaugė mūsų atvykimu, palinkėjo geros kloties ir pabrėžė, koks svarbus yra šis bendradarbiavimas. Kalbėjo Klaipėdos ligoninės daktarai, kurie džiaugėsi amerikiečių medikų pasišventimu ir entuziazmu. Mūsų grupės vadovas dr. John F. DiStefano į visas kalbas labai trumpai atsakė: "Mes esame laimingi, galėdami čia būti ir jums padėti".

Po to jis pateikė grupei tokį pranešimą: "Kiekvie-

ną dieną pusryčiai – 7 v.r., autobusiukas nuo viešbučio išvyksta 7:30, ligoninėje operacijos prasideda 8 valandą". Netrukus visi išskubėjome į savo kambarius poilsui, nes jau buvo apie 11 v.v. Nors kiek nuvargino ilga kelionė, o laiko skirtumas – septynios valandos, bet kitą rytą, septintą valandą susirinkę pusryčiams, visi buvo gerai nusiteikę.

Ketvirtadienis buvo pirmoji darbo diena. Dar prieš aštuonias visi susirinkome laukiamajame prie operacinės. Ant grindų buvo nubrėžta plati linija, o ant jos didelėmis raidėmis užrašyta "stop". Tai reiškė, kad už šios

linijos be autorinio leidimo, be ypatingo operacinio rūbo negalima eiti. Ant sienos – didelė lenta, o ant jos surašyta visa tos dienos operacijų eilė.

Lygiai 8 valandą iš operacinės atėjo dr. DiStefano. Jis visiems nurodė, ką kiekvienas turi daryti. O man, parodęs pirštu į operacinės aprangą pasakė: "Tu eisi su manim". Vos spėjau užsimauti vieną batų užvalkalą, kai iš vaikų laukiamojo sugrįžo dr. G.Sabataitis. Jis ir "išgelbėjo" mane nuo operacinės, paprašęs surinkti žinias iš laukiančių pacientų. Čia prisiminiau vieną taisyklę: "Žmonės dažnai jaudinasi dėl tokių reikalų, kurie dažniau-

KAM PADĖS PREZIDENTAS?

Vilija Grincevičienė

Lietuvių tautininkų sąjungos frakcija 1996 liepos 4 d. paskelbė pareiškimą "Dėl valstybinių strateginių objektų privatizavimo galimų pasekmių ir atsakomybės", skirtą Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei. Jame siūloma siekti visų Seime atstovaujamų politinių partijų sutarimo, sprendžiant svarbiausius valstybės politinius ir ekonominius klausimus. Aišku, kad tai pasakytina ir apie naftos ūkio priklausomybę. Gana rimti klausimai iškyla matant, kaip tam tikros jėgos vyriausybėje labai skubiai rengiasi įteisinti koncerną "Lietuvos nafta".

Liepos 15 d. į susitikimą su Prezidentu buvo pakviesti Seime atstovaujančių politinių partijų vadovai. Šiame susitikime taip pat dalyvavo premjeras Mindaugas Stankevičius, Energetikos ministras Saulius Kutas, akademikai Eduardas Vilkas ir Jurgis Vilemas, naftos pramonės įmonių vadovai ir kt.

Tautininkų frakcijos seniūnas dr. L.Milčius, padėkojęs Prezidentui už galimybę aptarti šį labai opų mūsų valstybei klausimą, apgailestavo, kad tokio pasitarimo anksčiau nesurengė nei Ekonomikos ministerija, nei šio įstatymo projektą teikusi LD-DP frakcija. Ar reikia Lietuvai tokio koncerno, galima spręsti, tik išnagrinėjus keturias svarbiausius klausimų grupes:

- 1) viso energetikos ūkio plėtotos kryptys;
- 2) tokio koncerno reikšmė bendrajai valstybės galiai ir saugumui;
- 3) galimų nusikalsta-

mų veiksmų pasekmės;

4) ekonominiai projekto pagrindai.

Sumanymą steigti akcinę bendrovę "Lietuvos nafta" itin uoliai liaupsino "Mažeikių naftos" generalinis direktorius Algirdas Kiesus. Jis primygtinai įrodinėjo, kad būtina pasinaudoti Rusijos naftos eksporto teikiamomis galimybėmis, turėti naftos tiekėjo "LUKoil" garantijas ir nebijoti, kad jis bus vienokio ar kitokio akcijų paketo savininkas. A.Kiesų palaikė Prezidentas, akademikai E.Vilkas ir J.Vilemas. Jiems pritarė ir "Lietuvos dujų" įmonės generalinis direktorius K.Šumacheris, pasiūlęs Rusijos kompanijai "Gazprom" palikti 15 proc. akcijų.

Prieš Lietuvos naftos ūkio privatizavimą, faktiškai "pririšant" jį prie Rusijos kompanijų "LUKoil" ir "Gazprom", pasisakė tautininkų, demokratų, socialdemokratų ir centristų atstovai. Konservatoriai koncerno "Lietuvos nafta" steigimui pritarė, pateikdami kai kurias išlygas, kurias Prezidentas pavadino priimtinais. Jis patarė Seimo nariams nuvykti į naftos įmones ir susipažinti su jų veikla. Anot jo, sprendimai bus tikslesni, išnagrinėjus padėtį "iš arti". Prezidentas tikisi, kad Seimas, rugpjūčio pabaigoje susirinkęs į neeilinę sesiją, priims įstatymą dėl koncerno steigimo.

Susitikimo pabaigoje Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius kalbėjo apie Europos Sąjungos reikalavimus panaikinti mirties bausmę.

NAUJOVĖS RYŠIŲ SISTEMOJE

Jau kitais metais Klaipėdą ir Švedijos Gotlando salą sujungs daugiau kaip 200 kilometrų ilgio povandeninis optinis kabelis, kuris Lietuvos ryšių sistemai atvers vartus į Šiaurės Europą. Tai numatyta Vilniuje Ryšių ir informatikos ministerijos, "Lietuvos telekomo" bei ši 8-10 milijonų JAV dolerių vertės projektą finansuojančios valstybinės Švedijos bendrovės "Telja" vadovų pasirašytame ketinimų susitarime. Pasak Ryšių ir informatikos ministro Vaidoto Abraičio, vienerius metus trukusios derybos su "Telja" kompanija vyko sklandžiai. Švedijos telekomunikacijų verslo atstovai domisi galimybėmis šios valstybės ryšių sistemas

išplėtoti į Rusiją, Baltarusiją bei kitas NVS šalis. "Telja" turi akcijų Estijos ryšių bendrovėje "Eesti Telefon" ir Estijos kabelinėje televizijoje. Lietuvos ir Baltarusijos ryšių ir informatikos ministerijos yra pasirašiusios protokolą, pagal kurį tarp Minsko bei Vilniaus bus tiesiama optinio kabelio linija.

Lietuvos ryšių sistemos jau žengė pirmuosius žingsnius Vakarų Europos link. Dar 1993 metais buvo nutiestas optinis kabelis, sujungęs Vilnių, Kauną, Marijampolę ir Lenkijos sieną. Praėjusiais metais nutiesta linija tarp Panevėžio, Šiaulių ir Latvijos sienos. Šiuo kabeliu per Rygą ir Taliną galima pasiekti Helsinkį.

Prof., dr. Jerold Goldberg, Cleveland'o Universiteto Ligoninių Veido chirurgijos skyriaus vedėjas operuoja Klaipėdoje kartu su neurochirurgu dr. Vytautu Grykšu Dr.G.Sabataičio nuotr.

Dr. G.Sabataičio nuotraukoje: pirmoji Cleveland'o chirurgų pacientė su mamyte

siai neįvyksta".

Susitikusi su laukiančiais ligoniais bei jų mamomis ir išgirdusi apie jų rūpesčius, pajutau tikrą Lietuvos skausmą, pamačiau, kaip komunistinė santvarka buvo juos apleidusi. To tiesiog neįmanoma aprašyti.

Dauguma laukiančiųjų jau pernai bandė pakliūti į laimingųjų sąrašą ir tikėjosi, jog amerikiečiai daktarai pagelbės. Tačiau ligonių daug, o gydytojų laikas – labai ribotas. Per dieną tokiose sąlygose galima padaryti tik dvi ar tris operacijas.

Iš visų ten laukiančiųjų mūsų dėmesį atkreipė labai gražiai besišypsanti trijų metų Ievutė. Kalbant su jos mama paaiškėjo, kad Ievutė jau vieną kartą operuota Vilniuje, kai ten iš Bostono buvo atvykę lietuviai – šios srities specialistai. Ji mums aiškino, kad ta misija nutrūko. Todėl vienintelė jos viltis buvo mūsų grupės gydytojai.

AMERIKOS LIETUVIŲ NAUJIENOS

LIETUVOS VYČIŲ GARBĖS NARIAI

MOTERYS, KOLDŪNAI, LABDARA

Š.m. rugpjūčio 7-11 d. Brocktone vyks Lietuvos Vyčių 83-sis suvažiavimas. Šeštadienį, rugpjūčio 10 d. vakare, Christo's II pokylių salėje, banketo metu bus pagerbti ir pakelti į garbės narius du žymūs Lietuvos Vyčiai Aleksander Akule ir Paulius Marcinkus už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos Vyčių organizacijai.

Aleksander Akule gimė Lynn, Bostono priemiestyje. Jis yra veiklus Vytis nuo 1947 metų, aktyviai dalyvavęs įvairiuose komitetuose ir savo Šv. Petro lietuvių parapijoje. Jis – buvęs 17-tos kuopos vyresniųjų Vyčių pirmininkas, vėliau vykdęs kitas pareigas kuopos valdyboje. Aleksander Akule buvo veiklus Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos rajone. Jis organizavo metinius renginius pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, Maine. Kai L.V. archyvai buvo perkraustyti iš Čikagos į Putnamą, Alexander Akule padėjo Lionginui Švelniui rūšiuoti atsiųstus dokumentus ir po to tapo archyvų komiteto nariu. Kai Šv. Petro lietuvių bažnyčia buvo atnaujinama, jis dirbo įvairiuose komitetuose. Dabartiniu laiku jis yra eucharistinis tarnautojas.

Jo Ekscelencija arkivyskupas Paulius Marcinkus gimė Cicero, Illinois. Jis jau anksčiau buvo siūlomas garbės nariu, bet kol tarnavo Romoje, garbės narystė buvo atidėta iki jo grįžimo į Ameriką. Jis mokėsi Šv. Antano

pradžios mokykloje, Quigley seminarijoje, lankė University of St. Mary ir tęsė mokslus Pontifical Gregorian University Romoje ir Pontifical Ecclesiastical Akademijoje. Jis išgijo magistro, teologijos licenciato ir kanonų teisės daktaro laipsnius. Paulius Marcinkus buvo išventintas kunigu 1947 m., vyskupu – 1968 m., arkivyskupu – 1981 metais. Jis yra dirbęs Vatikano valstybės sekretoriumi, ambasadoriumi Bolivijoje ir Kanadoje, buvęs Amerikos Vyskupų tarybos įstaigos direktorius. Arkivyskupas Marcinkus organizavo popiežių vizitus, užėmė kitas labai atsakingas pareigas Vatikane. Pasaulio lietuviai matė arkivyskupo įtaką Vatikane, kai lietuvių kankinių koplyčia buvo pašventinta Šv. Petro bazilikos kriptoje 1970 metais pasaulio lietuvių vardu jis pasakė oficialų sveikinimą popiežiui Pauliui VI, ir jam įteikė dovaną – gintarinį rūpintojėlį. 1984 m. šv. Kazimiero mirties 500 m. sukakties proga, popiežius Jonas Paulius II pakvietė apsilankiusius lietuvius dalyvauti šv. Mišiose Šv. Petro bazilikoje. Po Mišių Lietuvos Vyčiai susitiko su arkivyskupu ir jam įteikė meniškai išmedžio išdrožtą kryžių. Arkivyskupas Paulius Marcinkus išėjo į pensiją 1990 m. dabar gyvena Sun City, Arizona.

Loretta Stukienė
Garbės narystės pirmininkė
Vertė Regina Juškaitė

LIETUVIŲ KALBA KENTO UNIVERSITETE

Kento Valstybiniam universitetui (KSU) yra Kritinių kalbų skyrius, kuriame galima studijuoti lietuvių kalbą ir tokiu būdu įvykdyti svetimos kalbos kursų reikalavimą. Be to, galima rinktis lituanistikos studijas kaip papildomą kursą.

Prof.dr. Jolita Kavaliūnaitė

Nuotraukoje: Kento Valstybinio universiteto Lietuvių kalbos programos dalyviai. Iš kairės: Rita Penkauskaitė, Kritinių kalbų departamento direktorius Dennis Swinford, egzaminatorė prof., dr. Jolita Kavaliūnaitė, Kristina Titaitė, Lori Barkauskaitė, Mandela Rakauskaitė. Šioje nuotraukoje trūksta Dainiaus Krivinsko ir dėstytojos Aldonos Kavaliūnaitės-Krivinskienės.

Prieš nepilną dešimtį metų LB Clevelando apylinkėse įkūrė savo socialinį skyrių, besirūpinantį apylinkės gyventojų buitinais reikalais. Metams einant, buvo ieškota, ką esamomis sąlygomis su labai ribotais talkininkų ir pinigų ištekliais galima nuveikti. Suprasdami vyresnio žmonių vienatvės jausmą ir iš to kylančią depresiją, pradėjome ruošti jų tarpusavio bendravimo valandėles, kvietėme juos susirinkti, kartu pažaisti, pasikalbėti, paskaičiuoti, pasiklausti paskaitų sveikatos, socialinio aprūpinimo ir kitomis temomis.

Iš pradžių tokie susirinkimai buvo lankomi, tačiau netrukus negausus vyrų būrelis išnyko. O ir moterų vis mažiau besirinkdavo.

Ir štai kilo mintis pakviesti tas moteris darbui. Pasirinkome koldunų gaminią. Šito ir tereikėjo. Pradėjome gaminti koldūnus, norėdamos sukaupti pinigų tiek saviems, tiek parapijos, kurios patalpomis ir globa naudojames, tiek ir šalpos reikalsams. Daugiau negu dvidešimt moterų ėmė rinktis kartą į mėnesį. Jos prigamina tūkstančius koldunų, juos labai nesunkiai parduoda ir uždirba po kelis šimtus dolerių.

Kai darbai išibėgėjo, pamatėme, kad galime dosniai prisidėti ne tik prie vietos bendruomenės darbų, bet ir prie Lietuvos vargo sušvelninimo.

LB Cleveland'o apylinkės socialinio skyriaus auka Lietuvos jėzuitams. V. Bacevičiaus nuotraukoje iš kairės: kun.dr. J.Boruta, M. Mikonienė, A. Staškuvienė, kun. G.Kijauskas

Kai 1994 metais Cleveland'e lankėsi Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Balys Gajauskas, su jo talka ir pritarimu buvo apgalvota, kaip galėtume sušelpiti iš tremties grįžusius asmenis, kuriems labai reikėjo pagalbos. 1995 metais pagal iš LPKT gautos anketas dešimčiai buvusių tremtinių pasiuntėme po 200 dolerių. Pagal tose anketose nurodytus adresus, galime sušelpiamaisiais susirašinėti ir įsitikinti, kad mūsų pinigai nueina ten, kur juos siunčiame.

Šiais metais turime kitą dešimtį anketų, t.y. kitą dešimtį vargo ir ligų prispaustų vienišų buvusių tremtinių, kuriems po 100 dolerių jau išsiuntėme ir dar po šimtinių išsiųsime, kai vėl pinigų uždirbsime. Dirbančios moterys jau dveji metai sudeda po do-

lerį kas mėnesį ir šelpia vieną našlaitį.

Šalia pagalbos komunizmo nuvargintiems pavieniems asmenims, paramos tremtinių namų remontui, Caritui, rūpinamės ir Lietuvos ateitimi. Padėjome vaikų globos namams, o Vilniuje atkurtai Jėzuitų gimnazijai paaugokojome jau antrą tūkstantį dolerių, kad jaunimas turėtų sąlygas dorai augti.

Šituos visus darbus dirba didelis moterų būrys. Galėtume bandyti jas išvardinti, bet žinome, kad jos ne dėl pasirodymo dirba. Džiaugiamės kiekviena ištvėringai ir nuoširdžiai su mumis dirbančia, kiekviena, norinčia prisidėti prie vargų palengvinimo ir trukumų pašalinimo, prie gėrio skleidimo.

LB Clevelando apylinkės
Socialinis skyrius

NETEKOME VALDEMARO CUKURO

Viešėdamas Lietuvoje, liepos 17 d. staiga mirė garsus lietuvių išeivijos veikėjas kunigas, profesorius Valdemaras Cukuras. Jis gimė 1915 metais Latvijoje. 1938 metais baigė Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos filosofijos fakultetą ir tais pačiais metais Romos

Grigaliaus universitete V. Cukuras įgijo filosofijos daktaro laipsnį. Po Antrojo pasaulinio karo jis pasitraukė į Vakarų ir nuo 1950 metų gyveno JAV-se.

V. Cukuras palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Š.m. liepos 15 dieną į Amžinybę iškeliavo

A.A. ONA PLEČKAITIENĖ

Jos sūnui VLADUI PLEČKAIČIUI ir visiems artimiesiems gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi, su pažadu ją atminti savo maldose,

Aurelija Balašaitienė
Jūratė Balašaitytė ir Ed Andros
Mylita ir Vytautas Nasvyčiai

AMBASADOS ISTORIJA

Alfonsas Eidintas.
Lietuvos ambasados rūmų
Washington, D.C. istorija

Dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko paskirtas Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV-se, 1993 m. lapkričio 16 d. atskrido į Washington'ą ir pradėjo eiti savo naująsias pareigas. Iš pradžių jis pateko į Amerikos lietuvių nepasitenkinimo audrą, nes buvo piktinamasi a.a. Stasio Lozoraičio atleidimu iš pareigų. 1993 metų gruodžio 9 d. A.Eidintas savo skiriamuosius raštus įteikė Amerikos prezidentui.

Apleistame ambasados pastate buvo nepaprastai sunkios gyvenimo sąlygos. Naujuosius Metus teko sukurti viešbutyje, nes daugelį metų neremontuota ir neatnaujinta šildymo sistema atsisakė tarnauti. Kiauri stogai negalėjo sustabdyti lietaus lašų net ir miegamosiose patalpose, varvėjo išsidėvėję čiaupai. Nežiūrint to, dr. Eidintas skubiai mezgė diplomatinį ryšius su įvairių šalių ambasadomis ir atstovybėmis, ieškojo ryšių su Amerikos lietuviais.

Daugelio knygų autorius, savo habilituoto daktarato disertacijai pasirinko ir įgyvendino temą apie Lietuvos emigrantus. 1993 metais jis Vilniuje išleido knygą "Lietuviai Kolumbai". Šiais metais dr. A.Eidintas parašė ir išleido turiningą "Lietuvos ambasados rūmų Washington, DC. istoriją". Toji istorija iš tikro yra ypatinga, nes joje atsispindi Lietuvos Respublikos ir džiugūs, ir tragiški įvykiai. Pastato istorija glaudžiai siejasi su Lietuva nuo pat nepriklausomybės atgavimo, Amerikos keturis metus uždelsto Lietuvos *de jure* ir *de facto* pripažinimo iki šios dienos.

Autorius naudojo archyvine medžiaga ir autentiškais šaltiniais. Skaitydami šią knygutę, susipažįstame su žymiuoju architektu G.O.Totten'u ir pastato savininke –

Aurelija M. Balašaitienė

milijoniere M.F.Henderson, svajojusia Washington'o šiaurės vakarų rajono 16-oje gatvėje sukurti "Prezidentų alėją", panašiai kaip Šveicarijos sostinėje Berne yra "ambasadų rajonas" (Embassy Row). Tiesa, toji svajonė neišsipildė.

1924 metais savininkė M.F.Henderson, pastatą, kuriame tuo metu gyveno Šveicarijos atstovas Marc Peter, nutarė parduoti Lietuvos vyriausybei už 90,000 dolerių (pirmoji įmoka – 5,000 dol.). Štai tada ir prasidėjo lietuviškoji šio pastato istorija, kuri apima visų Lietuvos atstovų Amerikoje veiklą, pradedant V.Čarnackio skiriamųjų raštų įteikimu Valstybės sekretoriui 1922 metų spalio 11 dieną. Ši data pažymi Lietuvos atstovybės oficialiosios veiklos Amerikoje pradžią.

Knygutėje matome chronologine tvarka aprašytus visus Lietuvos valstybės atstovus Amerikoje. Autorius išryškina jų vaidmenį, keičiantis Lietuvos politinei padėčiai. Per visus sovietų okupacijos metus Lietuvos atstovybė išsilaikė, nežiūrint nuolatinio Kremliaus spaudimo. Kad Amerika nuosekliai laikytųsi nepripažinimo politikos, labai daug prisidėjo Amerikos lietuviai.

Knygutės pabaigoje pateikta jos turinio santrauka anglų kalba, kuri leidžia lietuviškai nekalbantiems lankytojams susipažinti ne tik su ambasados istorija, bet ir su Lietuvos Respublika, jos politika, ūkiu bei kultūra.

Leidinys turtingas ne vien istoriškai argumentuotu, labai sklandžia kalba išdėstytu tekstu. Knygutė gausiai iliustruota. Joje matome buvusių ambasadorių portretus, žymius Amerikos lietuvių atstovus. Daug ambasados vidaus ir išorės nuotraukų. Pateiktoji medžiaga padeda įsisąmoninti, kokia didžiulė daugybė Lietuvos istorijos

faktų yra neatskiriama susijusi su šiuo pastatu.

Glaustai išvardinti pastato sutvirtinimo, jo patalpų atnaujinimo, aplinkos sutvarkymo etapai. Šiame milžiniškos svarbos darbe matyti ir paties dabartinio ambasadoriaus – dr. A.Eidinto įnašas. Galima spręsti, kad ambasadorius, imdamasis sudėtingų pastato atnaujinimo darbų, norėjo ne tik sustabdyti Lietuvai itin svarbaus pastato, stovinčio JAV sostinėje, netoli nuo Baltųjų rūmų, irimą ir jį atnaujinti. Restauruotoji ambasada turi būti mūsų valstybės politikos simboliu, gražiai pristatyti Lietuvą kitų valstybių pasiuntiniams, tapti vienu iš lietuviškojo gyvenimo Amerikoje centrų.

Ilgokai truko medžiagos ir nuotraukų rinkimas, dokumentų ieškojimas Washingtono archyvuose, architektūrinuose leidiniuose. Ambasadoje buvo rasti remonto komiteto dokumentai, jo veiklos protokolai ir aukotojų sąrašai. Dalį medžiagos turėjo dr. J. Genys ir G. Lazauskas. Ilgus metus neremontuotą pastatą būtinai reikėjo atnaujinti. Daug žalos rūmams padarė sprogimas prie Kubos interesams atstovaujančios įstaigos, labiau apgadinęs ne tos įstaigos patalpas, o mūsų ambasadą.

Dr. A.Eidintas savo laiške man rašo: "Taip gimė ar tik ne pirma Lietuvos ambasados užsienyje pastato istorija. Suprantama, kad rašydamas apie pastatą, pristačiau ir jame dirbusius žmones, kuriuos turime prisiminti ir gerbti, nes jie dirbo sunkiomis okupacijos sąlygomis."

Knygutė išleista remonto komiteto lėšomis. Tuo rūpinosi jo pirmininkas dr. J.Genys ir ilgametis ALTos pirmininkas Grožvydas Lazauskas. Ambasados spaudos skyrius pranešė, kad ją galima gauti pačioje ambasadoje, apmokant pašto persiuntimo išlaidas (apie 3 dol.). Be to, ambasada yra sukaupusi daug mokslinės literatūros, kurią ruošiasi išsiųsti į Lietuvą. Todėl tikimasi, kad norintieji įsigyti "Lietuvos ambasados Washington, DC rūmų istoriją", skirs bent nedidelę auką. Surinktos lėšos ir bus panaudotos šių knygų persiuntimui.

Įvadiniame žodyje autorius tą leidinį skiria "visiems, rėmusiems Lietuvos atstovybę okupacijos metais, aukojusiems jos išlaikymui, remontui ir priežiūrai, dirbusiems joje ar kitaip jos veiklai talkinusiems". Džiaugiuosi tą knygą gavusi. Ačiū autoriui!

EDVARDAS STEPAS (STEPONAVIČIUS) 1914-1996

Jis gimė 1914 m. gegužės 29 d. Novočebių kaime netoli Kėdainių miesto ūkininkų šeimoje. Šeimoje buvo 6 broliai ir 2 seserys. 1935 metais Edvardas baigė Kėdainių valstybinę gimnaziją, o 1942 m. – Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą. Jau gyvendamas Amerikoje, 1958 jis baigė Cleveland'o inžinerijos institutą.

1938 m. E. Steponavičius pradėjo dirbti Akcinėje bendrovėje "Sodyba" inkasentu. Vėliau ėjo įvairias pareigas. Atgavus Vilnių, buvo paskirtas prekybos skyriaus vedėju, o nuo 1941 metų iki pasitraukimo iš Lietuvos – "Fortunos" fabriko direktoriumi. 1942 metais jis vedė Joanną Jankauskaitę – JAV gimusią lietuvaitę.

Rusams okupuojant Lietuvą, 1944 m. liepos 3 d. apleido Vilnių. Taip jau sutapo, kad jis ir mirė tą pačią dieną, t.y. liepos 3-ąją, po 52 metų.

Liepos 9 d. Steponavičių šeima per Kybartus pabėgo į Vokietiją, o liepos 16 d. Breslau mieste gimė sūnus Kęstutis Edvardas. Vokietijoje jiems teko gyventi Drezdene, Geroje ir Walsdorf kaime, prie Bambergo. Čia juos ir išlaisvino amerikiečiai. 1947 metais Joanna, kaip gimusi JAV, atvyko į Philadelphia. Kiek vėliau atvyko ir Edvardas su sūnumi. Tris su puse metų jis dirbo fizinį darbą maisto sandėlyje.

1951 metais šeima persikėlė gyventi į Cleveland'ą, Ohio. Cleveland Trust banke E.Steponavičius dirbo kasininku. Tačiau jam jau nuo jaunystės patiko inžineriaus profesija. Baigęs institutą, įsidarbino Thompson Product Co. Pagaliau net devyniolika metų E.Steponavičius dirbo projektuotoju

McKee Engineering Co. 1981 metais išėjo į pensiją.

Edvardas Steponavičius nuo jaunystės aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Gimnazijoje priklausė matematikos būreliui, chorui, grojo gitara ir net smuiku. Universitete jis dalyvavo korporacijos "Fraternitas Baltiensis" darbe. Gyvendamas Drezdene, tapo vienu iš penkių pagalbos įstaigos, veikusios miesto centre, kūrėjų ir valdybos nariu, buvo lietuvių spaudos atstovu. Apsigyvenęs Amerikoje, Philadelphiajoje buvo vienas iš Tremtinių draugijos kūrėjų ir jos vicepirmininkas, BALF'o narys. Kartu su žmona Joanna savo atsakomybe atvežė iš Europos į JAV 37 asmenis, šimtams padėjo atvykti per BALF'ą ir kitas organizacijas. Clevelande buvo Tremtinių draugijos pirmininkas, ALTos valdybos narys, LB skyriaus vicepirmininkas, BALF'o skyr. pirmininkas ir Centro direktorius, skautų tėvų komiteto pirmininkas ir naujųjų lietuvių namų – "Lithuanian Village" bei lietuvių klubo direktorius. Rašė į "Cleveland Press", "Draugą", "Dirvą", rengė raštus kongresmenams Lietuvos ir tremtinių reikais.

Edvardo Steponavičiaus veikla susilaukė gražaus įvertinimo. 1951 metais Philadelphiajos lietuviai jį apdovanojo medaliu ir diplomu. Clevelande pelnė šiuos apdovanojimus: 1958 m. – Skautų sąjungos medaliu už nuopelnus, 1969 m. – BALF'o 25 metų sukakties diplomu, 1973 m. – Garbės pažymėjimu iš Naujųjų lietuvių Namų direkcijos, 1974 m. – amžina auksine kortele –iš lietuvių klubo direkcijos ir 1978 m. – auksine plakete, Kęstutis Steponavičius

Jungtinių Meksikos valstijų Prezidentui J.E.Ernesto skiriamuosius raštus įteikia pirmasis Lietuvos ambasadorius šioje šalyje dr. Alfonsas Eidintas. Kairėje stovi Meksikos Užsienio reikalų sekretorius Angel Guria

"KAI TĖVELIS MAN NUPIRKO LŪPINĘ ARMONIKĖLĘ"

Dalia Šilienė

(Pabaiga)

Bažnyčios niekada nepalikau. Mes neturime tikro choro, todėl reikia rašyti esančiojo pajėgumui. Neateina vienas sopranas ir tenka keisti, taikyti muziką. O tam daug laiko reikia.

Mūsų parapija – labai maža, netgi negali mokėti vargoninkui atlyginimo. Viskas – iš aukų. Neseniai suradome Daivą Malinauskaitę. Ji perėmė mano pareigas ir \$125 per mėnesį atlyginimą. Bet aš vis tiek ateinu kiekvieną sekmadienį. Choro vyrai – labai stiprūs. Jie vis nori užtraukti kaip kaime, tai aš juos raminu. Ekonomistas Antanas Januška – puikus tenoras, balsas visai nepasikeitęs, galėjo būti profesionaliu dainininku, jei būtų pasimokęs. Inžinieriai Romas ir Brutenis – labai geri choristai. Taip pat Stasė Cibienė, Henrikas Čiapas, Valentina ir Gintaras Čiapai, Valerija Vaičjurgienė, Bronius Kruopis, Asta Aleksonytė, Marytė Leščinskienė, Gabrielė Mikšienė, Romas Žukauskas, Asta Vaičienė. Labai malonu su jais dirbti. Jie supranta šį darbą ir yra jam pasišventę.

– Kiek kūrinių iš viso parašėte?

– Prisipažinsiu: buvau labai apsileidęs. Buvau tokios nuotaikos, kad nieko čia nebus. Sovietai sėdi Lietuvoj,

Amerika jiems pataikauja, netgi šelpia juos. Nei aš skaičiavau, kiek rašiau, nei pasižymėjau, kuriais metais ką parašiau. Todėl žinau tik apytiksliai. Ne tiek jau daug ir parašiau: 7 kūrinius orkestrui, apie 26 kamerinius, daugiau kaip 30 dainų ir giesmių chorui bei solistams, keletą kūrinių fortepionui. Viską suskaičiavus bus daugiau kaip 100 kūrinių. Pagal mano amžių tai nėra daug. Mocartas trumpai gyveno, o kiek sukūrė.

Muzika dabar darosi vis modernesnė, ją kurti yra vis sunkiau. Dabar tiek įvairių formų ir kelių. Keičiasi harmonija, atsiranda naujos išraiškos priemonės. Man artimiausia – kamerinė muzika, jai lengviau rasti atlikėjus.

Anksčiau lietuviai ruošė didelius koncertus, nuomojo Symphony Hall Bostone, Carnegie Hall New York'e. Da-

bar tokių koncertų nebėra. Labai brangi salių nuoma, o ir muzikantams reikia mokėti už kiekvieną minutę. Viskas keičiasi...

Kompozitoriui Jeronimui Kačinskui visai nebetoli iki 90-mečio jubiliejaus. Jau 36 metai Kačinskai gyvena Thomas Park. Kiekvieną sekmadienį atvyksta abu į bažnyčią. Jau 56 metai praėjo, kai jie – visur kartu. Kartu ir į Lietuvą važiavo, jau tris sykius joje buvo. Grįžo patenkinti, kupini šviesių išpūdžių.

Redakcijos pastaba:

Išspausdinus pirmąsias šio pasakojimo dalis, jau atsiliepė kompozitoriaus talento gerbėjai. Mums parašė net buvęs Augsburgio lietuvių pabėgėlių choro, kuriam vadovavo J. Kačinskas, seniūnas. Atsiuntė ir to choro nuotrauką. Apie tai – kitame numeryje.

Elena ir Jeronimas Kačinskai. D.Šilienės nuotr.

Kompozitorius J. Kačinskas su Bostono Lietuvių parapijos choru. D.Šilienės nuotr.

Naujakurių rūpesčiai KREDITO ISTORIJA

Raimonda Mikatavage

(Tęsinys)

Yra daug skirtingų kredito kortelių rūšių. Visa, Mastercard, American Express ir Discover jus įgalins bet ką ir bet kur pirkti. Sears, Montgomery Ward ir JC Penney kortelės leis pirkti tik tose parduotuvėse. Yra ir degalinių kortelės, kaip Exxon, Amoco ir Shell, kurios leidžia pirkti degalus ir taisyti automobilius.

Kredito kortelės yra naudingos kredito istorijai sukurti. Jūs galite pateikti užsakymus, ruošdamiesi kelionei, pirkti produktus arba užsisakyti įvairius patarnavimus telefonu. Tai yra didelis patogumas, nes nereikia nešiotis stambių sumų grynais pinigais. Kartais yra neįmanoma už patarnavimą ar prekes apmokėti, naudojantis

čekiais, jei neparodysite kredito kortelės. Tačiau jei jūs kredito kortelę laikysite velniui gautais pinigais, tai greitai pakliūsite į bėdą.

Jei atsidūrėte bėdoje, nes prisirinkote per daug skolų, kurias kreditoriai reikalauja sumokėti, užmegzkite ryšį su Vartotojų konsultacine tarnyba (Consumer Counseling Service), esančia jūsų rajone arba skambinkite į centrą telefonu 1-800-388-2227. Nelaukite, kad jūsų sąskaitos būtų perduotos išreikalavimų (collections) biurams. Vartotojų konsultacinė tarnyba (CCS) yra pelno nesiekianti organizacija, veikianti 850-yje vietovių visose 50 valstijų. Vienintelis jos tikslas – padėti asmenims išspręsti sąskaitų apmokėjimo ir kitas finansines problemas. Šios tarnybos patarnavimas paprastai nieko nekainuoja. Aišku, jie nepanaikins jūsų skolų, bet sudarys biudžetą, kuris jums padės sumokėti skolas tokiu būdu, kuris bus priimtinas ir jums, kuris bus priimtinas ir jums, ir jūsų kreditoriams.

BANKAI IR KREDITO KOOPERATYVAI

Tik po daugelio metų nuo atvykimo į Ameriką aš pagaliau supratau, ką tai reiškia "credit union" – kredito kooperatyvas. Aš pastoviai girdėjau ir skaičiau apie kooperatyvų streikus, narystės įnašus, įtartinus kontraktus, ir pan. Aš klaidingai sumaišiau "credit union" su "labor union" – darbo sąjunga. Naujakuriai turbūt dažnai panašias klaidas padaro ir dėl nepakankamo anglų kalbos žinojimo.

Kredito kooperatyvas veikia maždaug taip pat kaip bankas, tačiau klientams suteikia geresnes sąlygas. Bankas daugiau kainuoja: daugiau reikia mokėti už čekius ir kitus patarnavimus, paskolas ir visas kitas paslaugas. Bankas dažnai reikalauja, kad asmuo visuomet laikytų apie \$300 (arba daugiau) čekių sąskaitoje, nes priešingu atveju daugiau atskaitoma už kiekvieną panaudotą čekį. Kredito kooperatyvas ne tik mažiau kainuoja, bet ir didesnius procentus moka, dažniausia tereikalaudamas tik \$5 sąskaitos atidarymui. Tiek paskolą, tiek ir kredito kortelės pigiau ir lengviau galima gauti iš kredito kooperatyvo.

Kai tik rasite progą tapti kredito kooperatyvo nariu, taip ir padarykite.

Galbūt toks kooperatyvas yra jūsų darbovietėje arba mokykloje? Gal galite tai padaryti per savo giminaičius? Nepamirškite, kad yra ir tautiniai kredito kooperatyvai, kaip, pavyzdžiui, Lietuvių Kredito kooperatyvas "Taupa", kurio tel. 1-216-481-6677. Nėra jokio skirtumo, jei kooperatyvas yra kitoje valstijoje. Aš gyvenau Marylando valstijoje, o mano kooperatyvas yra Pensilvanijoje. Viską atlieku telefonu arba paštu. Susirasti kredito kooperatyvą galima, paskambinus į jų sąjungą. tel. 1-800-358-5710. Paprašykite savo valstijos kredito kooperatyvų informacijos telefono numerio.

Jeigu Jums būtina reikia atidaryti taupomąją sąskaitą arčiau namų, banką pasirinkite apgalvotai. Išsiaiškinkite, ar bankas turi apsaugos dėžutes (safety deposit boxes), kiek procentų moka už indėlius, kokios jo darbo valandos, kiek kainuoja pagrindinės paslaugos. Nepirkite jokių siūlomų investicijų iš banko, pavyzdžiui, "mutuals funds", nes už juos bankai sugeba išsireikauti sau dideles palūkanas – "komisinius" – palūkanas. Prie šios temos mes dar grįšime kitą kartą.

LIETUVOJE, KARUI BAIGIANTIS

Balys Braždžionis

(Tęsinsys)

Motina puolė gelbėti nelaimingųjų. Širdis plyšo iš skausmo, nešant ant rankų vos begyvą jaunąjį sūnų. Įnešė ir mirusį draugą, paguldė kambaryje.

Tik rytui išaušus, ši baisi žinia pasiekė ir mus.

Nuėjau aplankyti mirštantį jaunuolį, pagerbti žuvusįjį. Kaip neapsakomai gaila ir graudu. Stasio akys tokios liūdnos, lūpos kažką bando pasakyti. Ant jo kaklo kryželis užkabintas. Kaip ir visi katalikai lietuviai, taip ir Stasys jį nešiojo. Mano nuostabai, kryžius per vidurį perplėštas, bet nesutrūkęs. Ties ta vieta nėra jokios žaizdos, o tik smarkus įbrėžimas.

Tuo metu Stasys smarkiai sujudėjo visu kūnu. Iš vienos žaizdos prasiveržė kraujas ir įsigėrė į mano drabužį... Kraujas to jauno Tėvynės sūnaus, kuris buvo pasišventęs karžygiškoje dvasioje kovoti ir laimėti. Deja, po trisdešimt aštuonių

valandų baisios kančios nuostojo plakusi jo širdis.

Tai tik vienas iš daugelio skaudžių įvykių. O kur dar baisios žudynės ties Krievijų kaimu, kai mūsų karių sunkvežimį apšaudė, eigulį nukankino ir daugelį kitų žiauriai sužalojo!

Frontas suiro, raudonieji vėl ėmė veržtis. Baimės ir nežinios apimti bėgo tūkstančiai žmonių. Zvimbė kulcos, ore šaudėsi lėktuvai, liepsnojo kaimai, krito bombos, vaitojo mirštantieji, verkė motinos ir vaikai. Tai buvo neapsakomai baisios tragedijos dienos. Tai – kruvinojo gaisro pašvaistė, kuri dar ir šiandien atsispindi išlikusiųjų akyse.

SLOVĖNIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Dr. Viktoras Stankus

Birželio 25 d. Cleveland'o slovėnų bendruomenė, gausiai susirinkusi į savo Tautinius namus, paminėjo penktąsias Slovėnijos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo metines. Į jas

atvyko ir kitų tautinių bendrijų atstovai. Iškilmių rengėjai išdalino Slovėnijos himno ir kai kurių kitų kūrinių tekstus. Tad kiekvienas norintis galėjo pritarti. Salėje viešpatavo pakili nuotaika.

Robert Dole, minint Slovėnijos nepriklausomybės 5-as metines, pagerbia kovotojus už jos laisvę

Į šias iškilmes atvyko nemaža garbingų svečių. Tarp jų buvo ir JAV Respublikonų partijos kandidatas į prezidentus Bob Dole, Ohio gubernatorius George Voinovich ir kai kurie kiti žymūs Ohio valstijos bei Cleveland'o pareigūnai. Buvo matyti gana daug televizijos ir spaudos darbuotojų. Senatorius B. Dole dalyvavo kaip vienas iš pagrindinių kalbėtojų. Ohio gubernatorius G. Voinovich jį taip apibūdino: "Dole buvo pirmasis senatorius, kuris kovojo už Slovėnijos nepriklausomybės pripažinimą".

Penktųjų Slovėnijos nepriklausomybės metinių minėjime dalyvavo ir grupė lietuvių. Tai JAV LB Cleveland'o apylinkės ko-pirmininkai Ada Stungienė ir dr. Viktoras Stankus, "Ohio Lithuanians for Dole" pirmininkė Gražina Kudukis, "Vilties" draugijos pirmininkas

Robert Dole užtikrina LB Cleveland'o apylinkės ko-pirmininką dr. V. Stankų, kad kovos dėl NATO išplėtimo, įtraukiant ir Lietuvą

A.† A.

ALEKSANDRUI KOCENUI

mirus, jo seserį dr. SERAFINĄ SUKAREVIČIENĘ, velionio šeimą ir artimuosius, širdingai užjaučiame

"Sietyno" choro vadovas ir dainininkai

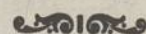
Daytona Beach, Florida

A.† A.

ALEKSANDRUI KOCENUI

išėjus Amžinybėn, jo seseriai SERAFINAI SUKAR – SUKAREVIČIENEI ir velionio šeimos nariams reiškiame gilią užuojautą

Rožė ir Viktoras Petruškevičiai
Aldona Sandargienė
Regina ir Bronius Snarskiai

Algirdas Matulionis, "Dirvos" savaitraščio redaktorius Dr. Jonas Jasaitis. Lietuviai savo dalyvavimu išreiškė priitarimą ir pagarbą slovėnų tautos siekiams. Mes nepaširdome, kad slovėnų bendruomenė rėmė lietuvių tautos kovą už nepriklausomybę. Dera paminėti buvusį Ohio gubernatorių Frank Lausche, dabartinį gubernatorių George Voinovich, tarybos narius M. Polensek, R. Novak, E.

Turk, Ohio atstovą R. Suster ir kitus.

Savo išraiškingoje kalboje B. Dole pareiškė siekį, kad Slovenija būtų priimta į NATO. Kai jis anksčiau lankėsi Cleveland'e, yra ne kartą išreiškęs savo priitarimą ir kitų tautų, išsivadavusių iš Sovietų imperijos, pastangoms tapti NATO nariais ir apsisaugoti nuo agresyviųjų Rusijos sluoksnių kėslų vėl atkurti imperiją.

TRISDEŠIMT KETVIRTASIS

"Dirvos" novelės Konkursas

DVI PREMIJOS:

pirmoji – 500 dolerių,
antroji – 300 dolerių,

skiriamos iš

A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korpl Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Laikas: Paskutinė rankraščių įteikimo data 1996 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvius rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kuriame kitame krašte.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaival būti parašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridėdama užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Žiuri komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

DIRVOS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

Pranešame, kad nuo liepos 22 d. iki rugpjūčio 5 d. atostogausime. Todėl liepos 30 ir rugpjūčio 6 d. "Dirva" neišeis. 30-asis numeris išeis rugpjūčio 13 d.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Vladas Vijeikis

Keturi autobusai iš Marquette parko nuvežė mus į šokių šventę. Kelionė buvo pavyzdinčiai apgalvota. To, deja, negalima pasakyti apie operos vadovus. Labai paprasta: pardavė daugiau bilietų negu autobuse vietų. Tad dvylika moterėlių ir aš palikome nematę operos "Jūratė ir Kastytis". Liūdnas grįžau namo ir pasiskaičiau puikią Maironio baladę. Bet juk tai ne opera.

Šokių šventės pastatas – milžiniškas, beveik architektūros stebuklas, bet žinant šių dienų statybinių techniką, mažai bestebinančias. Užtat labai išpūdingas šokėjų grupių įžygiavimas. Kiekvina sutinkama su triukšmingais aplodismentais. Pasirodžius Panevėžio grupei pasijutau, lyg savo brolius sutinku. Mat gyvenau kažkada Panevėžyje. Šokėjai iš Brazilijos – tai lyg pusbroliai. Mat gyvenau ir Brazilijoje. Ir kokia šokėjų daugybė, tiek pat, kiek žiūrovų. Beje, matėsi keletas tuščių kėdžių. Pesimistai labai dėl to liūdėjo. Bet man atrodo, kad tai – natūralu. Stebėtina, kad tiek dar prisirenka.

Žvalgausi pažįstamų. Vieni – menkai atpažįstami, kiti – visai nepažįstami. Ne mano kartos. Kairėje pusėje maža mergytė tarp kėdžių šoka kartu su šokėjais. Ši tikrai šoks kitoje šokių šventėje. Toliau sėdi kita mažytė, atsinešusi savo "dukrytę" lėlę, ir rimtai stebi šokius. Ši bus komiteto narė.

Maloniai nustebina kaimynė dešinėje. Pasirodo besanti buvusio Kauno universiteto rektoriaus Algirdo Avižienio sesuo iš Los Angeles. Toli man iki tokių aukštumų, bet mudu su Algirdu – skautai. Beje, Los Angeles grupė – labai didelė.

Prasideda šokiai. Ir dabar dar stebiuosi režiserės sugebėjimais suvaldyti tą didžiulę masę, sklandžiai sudiriguoti į ratelius, kvadratus, eiles ir kitokius prajovus. Nė

vieno nemačiau susiduriant kaktomis. Nė viena neriktelėjo, užmynus ant kojos. Prisiminkime, kad tiek daug skirtingų grupių ir šokėjų iš visų pasaulio kraštų. Vieni – veteranai, o kiti dar žali, tik pirmą kartą dalyvauja. Įėjimai ir išėjimai puikiai suorganizuoti. O juk repeticijų beveik nebuvo.

Žinoma, kaip visados, žiūrovus pavergė vaikų šokiai. Esu tikras, kad močiutės šluostėsi džiaugsmo ašaras. O ir aš buvau netoli to. Su koku entuziazmu ir džiaugsmu jie atliko savo pareigas. Giliai susirūpinę. Kiek reikėjo sutalpinti į jų mažas galveles: ką reikia daryti dabar, o ką paskui ir dar toliau. Ar šokti į dešinę, ar į kairę. Ir taip toliau. Tikras profesorius susimaišytų. Ir kas tie gaideliai, apie kuriuos dainuoja, kad jie žirnius kūlė? Kaip ten kūlė, kaip ten malė ir kaip miltus išsijojo? Kas tą gali žinoti, bet šokti reikia. Visos grupės garbė nuo to priklauso. Pakelsi ne ten koją, draugai užersins paskui. Na, tai šokime.

Aplamai entuziazmo prikrauta bent keliems metams. Tai lyg sena automobilio baterija, kuri atnaujinta užia ir darbuojasi, kaip nauja. Bet nusikalsčiau senai tradicijai, jeigu nerasčiau neigiamybių. Tą pareigą atlikti pakviečiau savo draugą Florijoną. O jis štai ką pasakė:

– Pradžioje kažkokių labai svarbių asmenų paradas pagadino nuotaiką. Ir kam tas buvo reikalinga? Nebent būtų mane pakvietę. Alus buvo per brangus, bet čia ne šventės rengėjų kaltė. Garsiakalbis taip buvo nustatytas, kad gražiai kalbėjusios pranešėjos vos dešimtą žodį galėjau suprasti. O muzika – tiesiog siaubinga. Prakalbos, jeigu joku būdu negalima jų išvengti, galėjo būti trumpesnės. Juk sakė, ką mes jau seniai žinome. Varpas skambėjo simboliškai ir iškilmingai, bet palubėje pasirodantis popierinis varpas buvo daugiau negu juokingas. Šventės leidinys buvo storas ir gerai parengtas, tačiau sugadino komunistų partijos generalinio sekretoriaus atvaizdas per visą puslapį. Pabaiga buvo labai neįspūdingai surežisuota. Ačiū savanoriams šokėjams, kurie, likę arenoje, pabaigą pataisė savo džiaugsmingu jaunatvišku entuziazmu.

– Florijonai, atrodo, kad gerokai nusivylei?

– Kas tau tą sakė? Tik pagalvok, kiek rengėjams buvo vargo: visus sukviesti,

visais pasirūpinti, visų nuomones patenkinti, žvalgytis į finansinę pusę. Kiek tai darbo.

– Bet kritikuoji.

– Kritikuoju. Na ir kas? Neišdrįstu žmonos pakritikuoti, tai bent čia atsigaučiu. Šššš. Girdžiu, ji ateina.

Ir tikrai pasirodė Florijonienė. Florijonas sušvelnėjo iki mimozos ir sako:

– Ar pastebėjai kokią gražią suknią vilkėjo mano žmonelė?

Nors ir nemačiau, bet pritariau.

VASAROS ĮVYKIAI

• Clevelando Lietuvių – Amerikiečių piliečių klubo taryba visiems jo nariams išsiuntinėjo kvietimus, pranešdama apie vasaros renginius:

• Liepos 31 – rugpjūčio 4 dienomis E. 185-je gatvėje bus švenčiamas tradicinis Senojo pasaulio festivalis. Jame bus įvairių pramogų. Lietuvių klubo "Gintaro" restoranas festivalio metu bus atidarytas kasdien..

• Rugpjūčio 1 - 4 d. vėsinaiose Lietuvių Namų

salėse bus "casino" ir pokerio lošimai nuo 6 val. vakaro iki vidurnakčio. Visi kviečiami išbandyti savo laimę.

• Rugpjūčio 18 d., sekmadienį Lietuvių Namų salėse nuo vidurdienio iki 6 val. vakaro rengiama metinė gegužinė klubo nariams (su 1996 m. klorte) ir šeimoms. Visi bus skaniai pavaišinti valgiais ir gaivinančiais gėrimais. Bus traukiamos dovanos. Gegužinėje visi maloniai praleisite laiką.

Ger.J.

CLEVELAND'O 200-ASIS GIMTADIENIS

Gerardas Juškėnas

G.Kijauskienės nuotraukoje – Cleveland'o vaizdas nuo Erie ežero pusės

Liepos 19-21 dienomis Clevelando miestas šventė 200 metų įkurimo sukaktį. Tris dienas vyko išpūdingi renginiai, vakariniai spektakliai. Sekmadienį įvyko Cleveland'o simfoninio orkestro

koncertas. Nuostabus naktinis tiltų apšvietimas.

Šiai šventei skirti renginiai vyko penktadienį nuo 6 v.v. iki vidurnakčio, šeštadienį ir sekmadienį nuo 4 val p.p. iki vidurnakčio.

Visos programos buvo nemokamos.

RTA susisiekimo įstaiga atidarė Cuyahoga paupio 2.2 mylių ilgio elektrinę tramvajų liniją. Ja galima iš Tower City stoties pasiekti Municipal Parking Lot. Ta linija gali važiuoti norintieji iš miesto centro pasiekti Cuyahoga paupio užėigas, Didžiųjų ežerų mokslo centrą, naująjį futbolo stadioną, Rock & Roll muziejų, North Coast ilanką, povandeninį laivą Cod ir Burke paežerio aerodromą. Į miesto centrą – Tower City – galima atvažiuoti iš priemiesčių elektriniais traukinėliais arba autobusais. Tai sumažina oro teršimą automobilių išmetamomis dujomis bei vairuotojų rūpesčius, kur "Lygumose" (Flats) ar miesto centre pastatyti automobilius.

Norintiems pamatyti Cleveland'o įžomybes, patartina bendrojo naudojimo susisiekimo priemonėmis nuvažiuoti paupio tramvajaus linija iki galo ir iš ten pereiti į Lolly the Trolley autobusą prie Burke aerodromo pastato. Lolly the Trolley turi 16 tokių autobusų, kuriais važiuodami jūs galite apžiūrėti Cleveland'o įžomybes. Apie jums tinkamą kelionę teiraukitės telefonu: 216-771-4484.

Birutės fontanas Lietuvių kultūriniame darželyje. Tolumoje – Maironio paminklas. G.Juškėno nuotr.

OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ ŠIMTMETIS

Edvardas Šulaitis

Po keverių metų olimpiada pirmą kartą surengta Amerikoje, St. Louis mieste. Penktosiose žaidynėse, įvykusiose Švedijoje, Stokholme, greta sporto varžybų, buvo surengti ir Menų (architektūros, tapybos ir skulptūros, literatūros ir muzikos) konkursai. Pirmųjų trijų vietų laimėtojai gavo olimpinis medalius. Aukso medalis už literatūros kūrinį "Odė sportui" buvo paskirtas Pjerui de Kubertenui, vėliau tapusiam Tarptautinio olimpinio komiteto prezidentu.

Mūsų Tėvynės – Lietuvos sportininkai pirmą kartą pasirodė 1924 metais Paryžiuje vykusiose olimpinėse žaidynėse. Šis dalyvavimas nebuvo sėkmingas: dviratininkai J.Vilpišauskas ir I.Anolikas, rungtyniavę plento lenktynėse, 188 kilometrų nuotolio nepajėgė įveikti. Futbolininkai 0:9 pralaimėjo Šveicarijai ir iš tolimesnių varžybų turėjo pasitraukti.

Gausesnis sportininkų būrys atvyko į IX-ąsias žaidynes, vykusias Amsterdamo. Jie dalyvavo bokso, dviračių sporto, sunkiosios ir lengvosios atletikos varžybose. Boksas J.Vinča pirmąjį savo varžovą įveikė, o K.Markevičius pralaimėjo. Nepasisekė ir pirmą kartą žaidynėse pasirodžiusiai lietuvaitei. P.Raziulytė nebaigė 800 metrų nuotolio. Ta proga galima priminti, kad beveik po 50 metų Miuncheno olimpiadoje dalyvavusi Nijolė Sabaitė tamė pačiame nuotolyje laimėjo sidabro medalį.

Kai Lietuvą okupavo sovietai, jos sportininkai da-

lyvaudavo bendrose okupantų sudarytose rinktinėse. Todėl ir jų iškovojo tek davo užgrobėjams. Lietuviai gana gausiai dalyvaudavo ir yra pasiekę puikių rezultatų. Štai 1988 metais Korėjoje įvykusiose žaidynėse rungtyniavo 26 sportininkai iš Lietuvos – daugiau, negu bet kada anksčiau. Jie laimėjo 10 aukso, 3 sidabro ir 2 bronzos medalius. Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinėje žaidė 4 lietuviai: A.Sabonis, R.Kurtinaitis, S.Marčiulionis ir V.Chomičius. Krepšininkai tuomet tapo olimpiniais čempionais. JAV rinktinė tada turėjo pasitenkinti bronzą. Ties patys krepšininkai kartu su kitais Lietuvos atstovais tapo bronzos medalių laimėtojai jau Lietuvos vardu. Tai įvyko 1992 metų olimpinėse žaidynėse Ispanijoje. Disko metikas R.Ubartas tada pasipuošė aukso medaliu.

Atlantos olimpiadoje dalyvavę pats didžiausias Lietuvos atstovų būrys, net apie 60. Čia matysime mūsų krepšininkus ir kitų sporto šakų atstovus. Norint patekti į šias žaidynes, reikia pasiekti gana aukštas kvalifikacines normas. Lietuvos krepšininkai pateko į A grupę, kurioje jų varžovais bus JAV "Svajonių komanda", Angola, Argentina, Kroatija ir Kinija.

Turbūt nedaugelis iš mūsų galės nuvykti į Atlantą ir stebėti olimpinės žaidynes. Tačiau nusiminti nėra ko, nes visą programą rodys NBC televizijos tinklas.

Lietuvių sportininkų matysime ir kitų šalių delegacijose. Romas Pukštys yra JAV rinktinės narys. Jis yra

ieties metikas, gimęs ir augęs Čikagos priemiesčiuose. Jam jau teko dalyvauti olimpinėse žaidynėse Barselonoje. Tomas yra ne tik trigubas JAV čempionas, bet ir rekordininkas. Tai puikus kovotojas, daug kartų laimėjęs pirmąsias vietas įvairiuose pasaulio kraštuose vykusiose varžybose. Tomui Pukščiui – 27 metai. Jis neblogai kalba lietuviškai, nors tarp lietuvių jam retai kada tenka būti. 1991 metais jis dalyvavo IV-se Pasaulio Lietuvių žaidynėse Vilniuje ir užėmė jose pirmąją vietą.

1998 metais Lietuvoje įvyks VI-osios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės ir II-ji Lietuvių Tautinė olimpiada. Tai bus dar tarpukario nepriklausomoje Lietuvoje 1938 metais vykusios I-os Tautinės olimpiados tęsinys. Joje dalyvaus lietuviai ir lietuvių kilmės sportininkai iš viso pasaulio.

Prisiminkime I-os Tautinės olimpiados priesaiką:

"Mes, laisvosios Lietuvos ir pasaulio kraštų lietuvių jaunimas, jausdami tautos šauksmą burtis į vieną šeimą, susirinkę Pirmojon Tautinės olimpiadon dvidešimtaisiais Lietuvos laisvės metais, žinodami sunkius lietuvių tautos kovų kelius dėl jos buvimo ir nepriklausomos valstybės atstatymo,

didingos Lietuvos praeities gaivinami, lenkdami galvas Tautos Karžygiams, aukojusiems jėgas ir gyvybę Lietuviai laisvei apginti,

prisiekiame būti ištikimi amžiniems Lietuvos Tautos siekimams, ugdyti jėgas Tautos sieki-

mams vykdyti, visur ir visuomet saugoti ir ginti Tautos garbę, varžydamiesi su pasaulio pranašiais, ryžtis juos pralenkti, tvirčiau, greičiau, gražiau tarnauti Lietuvai. Te Visagalis mums padeda!

A.† A.

EDVARDUI STEPONAVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame žmonai ir kitiems šeimos nariams, seserims ir broliams

Dr. Juozas ir Teklė Šontai

A.† A.

EDVARDUI STEPONAVIČIUI

mirus, jo žmonai JOANAI, sūnui inž. KESTUČIUI su šeima, seseriai JADVYGAI, broliui BALIUI, giminėms ir artimiesiems gilia užuojautą reiškia

Aleksandra ir Pranas Razgaičiai

Nuoširdžiai kviečiame visus į linksmą ir turiningą Ohio mugę!

Atvykite į Ohio valstijos mugę ir džiaukitės pasaulio kultūros lobiais! Nepaprastoji daugiatautės kultūros diena bus rugpjūčio 11-oji – sekmadienis. Įvairių tautybių atstovų pasirodymai Ohio scenoje tęsis per visą dieną. Įėjimas – nemokamas.

Folkloro festivalis vyks rugpjūčio 2 d., penktadienį. Pradžiai – 2 val. p.p. Celeste Centre. Įėjimas – nemokamas.

Visoje mugėje galėsite skaniai pavalgyti ir dalyvauti įvairiose pramogose. Atvykite su šeima. Mugė suteiks jums nepamirštamų įspūdžių.

Norėdami gauti išsamesnių žinių, skambinkite 1-800-BUCKEYE OHIO PARODŲ CENTRAS Rugpjūčio 2 – 18, 1996

OHIO STATE FAIR
OHIO EXPO CENTER

For more information, call 1-800-BUCKEYE

August 2-18, 1996

Get pre-Fair discount tickets and discount Ride Wristband vouchers through Aug. 1st

fnast

SPORTINIAI MARŠKINIAI (T-SHIRTS)

IR KREPŠINIO KAMUOLIAI, PAGAMINTI

LIETUVOS KREPŠINIO KOMANDOS LEIDIMU (LICENSE), SIEKIANČ PADĖTI LIETUVOS SPORTUI IR DALYVAVIMUI 1996 m. OLIMPIADOJE, ATLANTA, GEORGIA

MARŠKINIAI: MARGI (TIE-DYED) – XL, L, M \$25.00
JUODI AR BALTI – XL, L, M \$20.00
(XXL PRIDĖTI \$3.00)

KREPŠINIO KAMUOLIAI: Trispalviai su komandos emblema, Šarūno Marčiulionio ir Arvydo Sabonio parašais\$25.00
PERSIUNTIMAS (U.S.A.) VELTUI

Užsakymus su čekiu ar pašto perlaide siųsti: RBBMC / R.B. BUTKUS
60 E. 212 St.
EUCLID, OHIO 44123-1061
1(216) 732-8250

VARDAS / PAVARDĖ: _____
ADRESAS: _____

TELEFONAS: _____

ŠVENČIŲ AIDAI

RENGINIŲ KALENDORIUS

• Jūrų skautų stovykla rugpjūčio 1-4 d. prie Pymatuning ežero, Pennsylvania State Group Camp Area.

• RUGPJŪČIO 4 d. "DIRVOS" ir "VILTIES" draugijos gegužinė įvyks L. ir V. Apanių sodyboje.

• RUGPJŪČIO 11 d., sekmadienį, 12-tą val. p.p., LVS-gos "Ramovė" Clevelando skyrius ir LŠS-gos Išeivijoje "Žalgirio" šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland parke, 17815 Canterbury Rd.

• RUGPJŪČIO 17 d. 6:00 v.v. – Lietuvių Kultūrinių Darželių vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH.

• RUGPJŪČIO 18 d. nuo 12 val. ryto iki 6 val. vakaro Lietuvių namų salėje vyks Cleveland'o Lietuvių klubo gegužinė.

• RUGSĖJO 15 d., Skautininkų draugovės kultūrinė popietė – Aurelijos Balašaitienės knygų pristatymas.

• RUGSĖJO 28 d., šeštadienį, – Tradicinis Baltų draugystės vakaras Latvių salėje. Rengia Cleveland'o Baltų komitetas.

• SPALIO 18, 19, ir 20 dienomis – BALFo centro valdybos direktorių suvažiavimas Clevelande. Rengia Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 9 d. Dievo Motinos parapijos choro rudens balius, 7 v.v.

• LAPKRIČIO 16 d. "Lietuvių Dienos" – Gavome pranešimą, kad "Lietuva" neatvyks!

• LAPKRIČIO 17 d. – Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p.

• LAPKRIČIO 23 d. – šeštadienį, LVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyriaus valdyba Lietuvių Namuose rengia Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kučios – Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

Jaunieji Cleveland'o lietuvių pasiuntiniai X Tautinių Šokių šventėje. V.Kliorio nuotr.

ATNAUJINDAMI PRENUMERATĄ "DIRVAI" AUKOJO:

Miškinis V., Clev.	\$25
Bortkevičius J., N. Bruns...	\$20
Itomlenskis M. Clev.	\$20
Bartkus E., B. Shores	\$20
Reivydas L., Los Angeles ..	\$20
Baršketis E., Hinsdale	\$20
Špakauskienė A., Ft. Myers	\$10
Mackiala D., Gulfport	\$10
Puškorius N., Newbury	\$10
Puškorius D., Wibg H.	\$10
Ramonas R., Clev.	\$10
Vaitkus I., Chicago	\$10
Drukteinis R., Omaha..	\$10
Karsokas A., Southgate	\$5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

A.† A. EDVARDUI STEPUI – STEPONAVIČIUI –

ilgamečiui Cleveland'o BALFo skyriaus pirmininkui mirus, jo žmoną JOANNĄ, sūnų KĘSTUTĮ, jo šeimą, gimines ir artimuosius liūdesio valandoje giliai užjaučiame

Cleveland'o BALFo skyriaus valdyba

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas

Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

40-24 235th STREET DOUGLSTON, NEW YORK 11363

TEL. (718) 423-6161 FAX (718) 423-3979

Grupėmis ir pavieniai
pigiausios kelionės šią vasarą į

LIETUVA

14 dienų Grand Tour of Lithuania	\$2,144
9 dienų Lithuanian Economy Tour	1,499
10 dienų Baltic Capital Tour	2,099

ir kitos

Galima užsakyti kelionę, viešbučius ir t.t. arba vien tik skrydžius mažesnėmis kainomis iš visų JAV miestų.

VYTIS TRAVEL

40 - 24 235 St.
Douglaston NY 11363

Tel. 718-423-6161
1-800-77-VYTIS

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

"DIRVOS" – "VILTIES"

GEGUŽINĖ

įvyks
sekmadienį, rugpjūčio 4 dieną

Vinco ir Liudos Apanių
sodyboje
8028 Mulberry Road
Chesterland, Ohio

Pradžia - 1:00 valandą

Šilti pietūs, bufeto užkandžiai,
gėrimai, loterija, dainos

Pelnas skiriamas
"DIRVAI"

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Mielieji,
prisidedu ir aš asmeniškai su savo grašiu, kad sumažintume tą nelemtą nuostolį, kurį "Dirva" patyrė.

Linkėdamas Jums geros sveikatos ir ištvermės Jūsų tikrai nelengvame darbe

Jūsų

Jonas Jurkūnas

Gerbiamas "Dirvos" redaktorau,
užjaučiame dėl "Dirvos" redakcijos apiplėšimo ir patirtų didelių nuostolių. Bet kartu ir sveikiname Jus, kad nepalūžote, kad "Dirva" gyvuos ir toliau. Siunčiame auką - \$50 dolerių. Būtų puiku, kad ne tik prenumeratoriai, bet ir kiti lietuviai paremtų "Dirvą" šioje nelaimėje.

Su pagarba

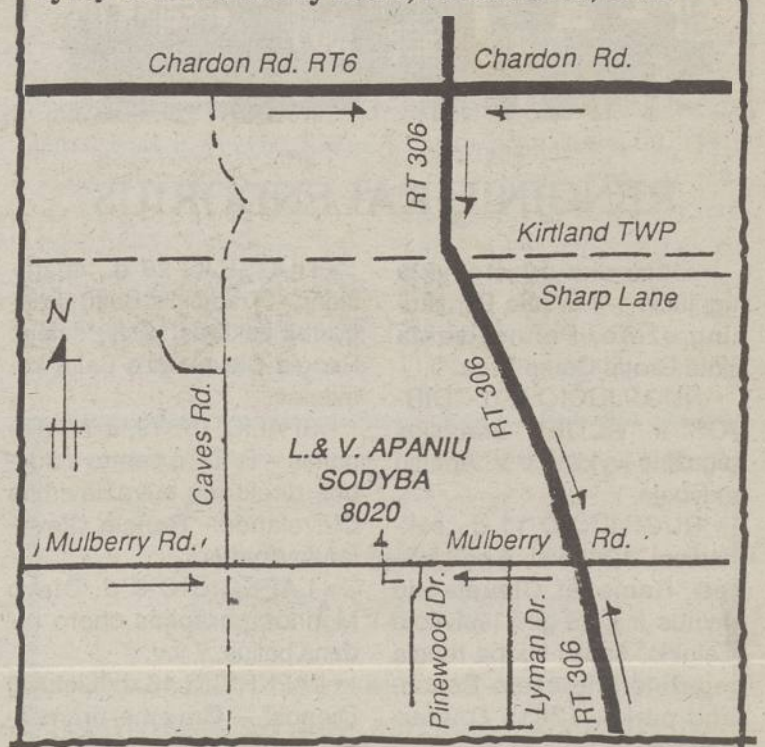
Marta ir Zigmas
Strazdai

Didžiai gerbiamieji,
norėdama prisidėti prie "Dirvos" apiplėšimo nuostolių padengimo išlaidų, siunčiu savo kuklų \$25 čekį ir linkiu ištvermės ir geriausios sėkmės

Nuoširdžiai

Galina Leonienė

Š.m. rugpjūčio 4 d. visi keliai veda į "DIRVOS" - "VILTIES" gegužinę, į Liudos ir Vinco Apanių sodybą: 8020 Mulberry Road, Chesterland, Ohio

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS "DIRVOS" APIPLĖŠIMO NUOSTOLIAMS PADENGTI

104. Jonas Jurkūnas, Beverly Shores, IN.	\$100
105. Zigmundas Strazdas, Jupiter, FL.	\$50
106. Galina Leonienė, Bradford, NH.	\$25
107. Henrikas Stasas, Cleveland, OH.	\$25
108. Jonas Šiaučiūnas, Cicero, IL.	\$25
109. Stasy Lee, St. Petersburg, FL.	\$15

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie aukoja
"Dirvai" apiplėšimo nuostoliams padengti
Redaktorius ir "Vilties" draugija

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams – AIR CARGO.

Komerčinės siuntos pagal susitarimą.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$39, - iki \$98, -

Aukštos kokybės maisto produktai.

Rūta Degutienė, 28262 Chardon Rd.

Willoughby Hills, OH 44092

Tel. 216-943-4662

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1996

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas

Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.

penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.

šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.

sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000